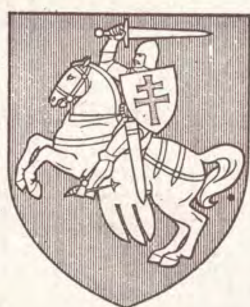

Жыве Беларусь!

Народная Газета

Орган Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

№35(548) 18 лютага 1993 г. Чацвер. Выдаецца з кастрычніка 1990 года на беларускай і рускай мовах. Тыраж 607902 экз. Кошт у розніцу — 4 руб.

ФАКС

Этот День Победы...

На днях в Минске собрались полномочные представители стран—участниц Содружества, чтобы выработать некоторые рекомендации и представить их на рассмотрение в верхах.

Речь шла о том, чтобы день 9 Мая был отмечен как общий праздник народов Содружества.

Другая группа экспертов обсуждала механизм распространения одинаковых льгот всем участникам Великой Отечественной войны и приравненным к ним гражданам независимо от того, в какой из республик Содружества они живут.

Лариса ЛАЗАРЬ.

Бояться ли разоружения, если вооружен только иглой?

Общего спада производства, охватившего в 1992 году практически все отрасли экономики, сумела избежать только легкая промышленность Беларуси.

Объем производства в сопоставимых ценах по сравнению с предыдущим годом вырос в ней почти на 3,7%. А ведь Минлегпром как никакая другая отрасль зависит от импортных поставок: казахстанской шерсти, узбекского хлопка и т.д.

Вот и верь после этого стенаниям о разрыве хозяйственных связей. Истоки сегодняшних трудностей, похоже, в ином. Легкая промышленность была в меньшей степени загружена военными заказами, и для нее не стала катастрофой демилитаризация экономики, которая поставила на грань выживания многие заводы и НИИ.

Игорь ФИЛИПЕНКО.

Вкратце

В Минск прибыла делегация министерства экологии, охраны окружающей среды и безопасности атомных реакторов ФРГ.

В программу визита, рассчитанную на три дня, входят переговоры с представителями Министерства иностранных дел и Госкомчернобыля Беларуси по вопросам осуществления программы по обследованию немецкими специалистами населения Гомельской и Могилевской областей, которое более других пострадало от аварии на Чернобыльской АЭС.

❑

В Минском институте культуры состоялся торжественный вечер, посвященный 75-летию провозглашения Литовской Республики.

Его организаторами выступили министерства культуры Литвы и Беларуси, Республиканский научно-просветительский центр имени Ф.Скорины.

Однажды в студеную зимнюю пору...

Вчерашний курс валют банка "Комплекс" в Минске

Наименование валюты	Скупка	Продажа
Доллар США	670	680
Немецкая марка	400	409
Английский фунт	920	947
Французский франк	114	118
Финская марка	110	113

Что ж, похоже, доллар вновь поднимается медленно в гору. За минувшую неделю он подорожал на 5 рублей. На черном же рынке вчера шел за 700 "деревянных".

Брест по-прежнему ведет скупку валюты. Доллар там банки берут почти задаром — за 550 рублей. В остальных городах и весях республики курс "зеленых" не намного выше, чем в столице.

Кстати, на последних торгах Московской межбанковской валютной биржи курс доллара составил 559 рублей, что на 1 рубль меньше, чем на прошлой неделе.

❑

Парадоксальная ситуация уже вторую неделю складывается на Белорусской фондовой бирже.

Практически никто не выставляет безналичный российский рубль. Предлагаются лишь мизерные суммы, на которые никто из предпринимателей не зарится.

А вот кредиты Национального банка идут нарасхват. Во вторник зарегистрирован своеобразный рекорд — полмиллиарда рублей были куплены на три месяца под 129 процентов.

Антон ЧЕКОВ.

Рисунок Олега ПОПОВА.

Грузите "хрусталь" в самолеты

Мировой рекорд по единовременной сдаче пустых бутылок установили сотрудники Витебского УКГБ.

Они одним махом передали местному ликеро-водочному заводу 70.000 единиц стеклотары на 1,5 миллиона рублей.

По сигналу военной контрразведки офицеры госбезопасности "отменили" коммерческий рейс военного самолета ИЛ-76, который должен был за 5 миллионов рублей доставить бутылки из полкового аэропорта "Журжево" в Кутаиси, где три пустые емкости обменивают на одну с коньяком. "Хозяин" рейса грузинская фирма "Челе" приобрела дефицитную для Кавказа тару у минского МП "Интербел", которое купило ее прямо на бобруйском стеклозаводе "Коминтерн" и привезло в Витебск на автомашинах. Покупатели "хрусталя" предполагали, обменяв его на коньяк, сбыть напиток в Днепропетровске, а затем отпустить самолет восвояси. Разрешения на вывоз груза у коммерсантов не было, никакой конкретной пользы нашей республике эта сделка не сулила. Кроме, разумеется, выгоды для "Интербела" и полка ВВС.

Хотя "сданные" бутылки город получил бесплатно, это не очень-то порадовало жителей. Сюда и так ежедневно везут посуду из России, где она вдвое дешевле. Вот и ходят по Витебску люди, звеня неприкаянным стеклом.

Сергей БУТКЕВИЧ.

Америка дает "зеленый свет"

16 февраля после обмена дипломатическими нотами между Министерством иностранных дел Беларуси и посольством США вступило в силу соглашение о торговых отношениях между двумя странами.

Теперь Республика Беларусь получает режим наибольшего благоприятствования в торговых отношениях с США. В связи с этим для белорусских товаров, экспортируемых в США, разрабатывается новая тарифная шкала.

Этот шаг подчеркивает серьезность, с которой Соединенные Штаты рассматривают развитие своих отношений с Республикой Беларусь.

(Информация передана посольством США в Беларуси.)

Дрожите, преступные элементы!

При Государственном таможенном комитете Беларуси создана новая структура — управление по организации борьбы с контрабандой и административными таможенными нарушениями.

Управление будет заниматься анализом оперативной обстановки, координацией действий таможенных органов. На новую структуру возложена также организация взаимодействия с другими ведомствами.

Будет ли в Беларуси "Свобода"?

В Мюнхене (ФРГ) с визитом находится министр информации Беларуси Анатолий Бутевич.

По сведениям БелаПАН, в ходе его переговоров с руководством радио "Свобода" обсуждается вопрос о возможной ретрансляции передач Белорусской службы радио "Свобода" по второй программе Белорусского радио. В случае успешного завершения переговоров будет подписан контракт, предусматривающий выплату радиостанцией "Свобода" крупной суммы в долларах США за обеспечение условий ретрансляции.

Найдено супероружие?

В Гомеле найден склад с боеприпасами времен Великой Отечественной войны.

Событие на земле Беларуси почти обыденное. Но этот случай был особый. Найдены артиллерийские снаряды неизвестной конструкции образца 44-го года, которые не занесены ни в один саперный каталог мира.

Напряженный труд саперов завершился обезвреживанием 40 взрывоопасных предметов. Вскоре за городом они были взорваны.

Владимир ЦАСЮК.

...И не надейся, Саддам!

Соединенные Штаты не собираются ослабить экономические санкции против Ирака, поскольку Багдад не выполнил оговоренных условий прекращения войны в Персидском заливе.

На это указывается в распространенном письменном заявлении президента США Билла Клинтона.

Исходя из этого, заявил Б.Клинтон, США продолжат осуществлять санкции, введенные в августе 1990 года в ответ на иракскую оккупацию Кувейта.

Андрей ЛОЩИЛИН.

Выпуск подготовлен по сообщениям корреспондентов "Народной газеты", агентств ИТАР—ТАСС, Белинформ, БелаПАН и РИД.

У Прэзідыуме Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

16 лютага пад старшынствам Станіслава Шушкевіча адбылося пасяджэнне Прэзідыума Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь.

Прыняты пастановы аб скліканні ў першым паўгоддзі 1993 года сесій Вярхоўнага Савета — 23 сакавіка і 18 мая. Сярод пытанняў, прапанаваных да разгляду, важнейшае — праект Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь.

Адобраны арыенціровачны план падрыхтоўкі праектаў заканадаўчых актаў і іншых пытанняў, якія падлягаюць разгляду Вярхоўным Саветам у 1993 годзе. У ім больш як сто пунктаў. У прыватнасці, плануецца ў трохмесячны тэрмін пасля прыняцця Канстытуцыі распрацаваць законапраекты аб прэзідэнце і яго выбарах, аб выбарах дэпутатаў Вярхоўнага Савета і дэпутатаў мясцовых Саветаў, аб урадзе Рэспублікі Беларусь.

Зацверджаны план работы Прэзідыума Вярхоўнага Савета на 1993 год. У бліжэйшы час будуць абмеркаваны: канцэпцыя знешнепалітычнай і знешнеэканамічнай дзейнасці Рэспублікі Беларусь; меры па паляпшэнню супрацоўніцтва Вярхоўнага Савета з парламентамі краін СНД і іншых дзяржаў; пытанне аб ходзе выканання Закона аб мовах і дзяржаўнай праграме развіцця беларускай і іншых нацыянальных моў; нацыянальная жыллёвая праграма.

Разгледжаны меры па падрыхтоўцы да ўступлення Беларусі ў Савет Еўропы. Адзначалася, что членства ў СЕ будзе садзейнічаць развіццю супрацоўніцтва з дзяржавамі — членамі СЕ, што ў сваю чаргу дапаможа рэспубліцы ажыццявіць прававую рэформу, больш паспяхова вырашаць праблемы стабілізацыі эканомікі, пераадолення вынікаў чарнобыльскай катастрофы. Акрамя таго, прадастаўіцца магчымасць удзельнічаць у якасці паўнапраўнага члена ў праектах "Вялікая Еўропа".

Абмеркавана палажэнне аб парадку разгляду пытанняў прадастаўлення прытанішча замежным грамадзянам і асобам без грамадзянства.

Адбыўся абмен думкамі наконт ініцыятывы групы дзеячаў культуры аб стварэнні Нацыянальнай акадэміі мастацтваў і літаратуры Рэспублікі Беларусь. Адзначана, што гэта пытанне патрабуе больш сур'ёзнай падрыхтоўкі і вывучэння.

Намеснік пастаяннай парламенцкай Камісіі па нацыянальнай палітыцы і пытаннях СНД Міхаіл Жэбрак зацверджаны прадстаўніком Беларусі ў рабочай групе для арганізацыйна-тэхнічнай падрыхтоўкі і правядзення пасяджэнняў Савета кіраўнікоў дзяржаў і Савета кіраўнікоў урадаў Садружнасці Незалежных Дзяржаў.

Ганаровае званне "Заслужаны работнік аховы здароўя Рэспублікі Беларусь" прысвоена прарэктару па лячэбнай рабоце Мінскага дзяржаўнага медыцынскага інстытута Фердынанду Гайдуку і начальніку нейрахірургічнага аддзялення 432-га галоўнага ваеннага клінічнага шпіталя Міністэрства абароны Івану Тарашкевічу.

За дасягненне высокіх спартыўных вынікаў на дзевятых летніх паралімпійскіх гульнях у Барселоне прынята рашэнне ўзнагародзіць граматамі Вярхоўнага Савета шэраг спартсменаў-інвалідаў рэспублікі.

Прэс-служба Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь — Белінфарм.

Из первых уст

"Если вы проводите капитальный ремонт в квартире, то вынуждены мириться с неудобствами ради будущего комфорта"

На вопросы обозревателя "Народной газеты" Сергея ПЛЫТКЕВИЧА отвечает председатель Госвнешэкономсвязи республики Владимир РАДКЕВИЧ.

— Владимир Валерьянович, вот уже более года наша республика является независимым государством. Ощущаете ли Вы, руководя Государственным комитетом по внешним экономическим связям, как эта независимость становится реальностью? Или она только продекларирована?

— Конечно же, ощущаю! Более того, как руководитель Госвнешэкономсвязи без преувеличения могу сказать, что ощущаю практически все как крупные прорывы на пути строительства независимого государства (такие, как принятие Верховным Советом республики Декларации о государственном суверенитете, прекращение функционирования СССР и др.), так и на первый взгляд незначительные события (принятие законодательных актов, подписание межгосударственных соглашений), которые, однако, в совокупности создают организационную и правовую основу реального суверенитета. Сегодня наш комитет решает совершенно конкретные задачи по обеспечению экономической безопасности республики, развитию экспортного потенциала, формированию Государственного валютного фонда, осуществлению поставок в республику необходимых видов продовольствия, медикаментов и т.п. И я вас уверяю, если вдруг комитет хотя бы на кратчайшее время отойдет от реальной оценки ситуации, складывающейся в сфере внешнеэкономических отношений, это непременно скажется как на положении субъектов хозяйствования, так и всех жителей республики.

— Тем не менее жизнь определенной части населения республики ухудшается. И сегодня высказываются претензии не только к абстрактным номенклатурщикам или демократам, но и к конкретным государственным структурам, в том числе и к Госвнешэкономсвязи. Одни говорят, что Вы, выдавая лицензии на вывоз товаров, разбазариваете страну. Другие — наоборот, что только мешаете предпринимательству. А как Вы сами оцениваете работу своего ведомства? Устраивает ли Вас существующее ныне законодательство, регулирующее внешнеэкономическую деятельность?

— Вы знаете, нет ничего тяжелее, чем осознавать, что уровень жизни населения, пусть не всех его слоев, снижается. Особенно это тяжело, когда непосредственно причастен к экономике.

Видимо, никого не надо убеждать, что те явления, которые происходят в нашей экономике, обусловлены ее структурной переориентацией. Если вы проводите капитальный ремонт в квартире, то вынуждены мириться с неудобствами ради будущего комфорта. Как самостоятельная республика Беларусь появилась на внешних рынках всего два года назад. Тогда только около двухсот предприятий и организаций пытались найти свое место на мировых рынках. Сегодня их более десяти тысяч. Но и этого по-прежнему мало. Ведь в Беларуси насчитывается приблизительно 17 тысяч государственных предприятий и 120 тысяч предприятий других форм собственности. Иными словами, внешние экономические связи только строятся, а это еще труднее, чем капитальный ремонт.

Поэтому было бы очень просто свалить все трудности на номенклатурщиков, демократов или других "врагов народа". Специфика объективных законов экономики заключается в том, что они всегда проявляются через людей. Поэтому иногда кажется, что стоит сместить того или иного человека или даже правительство в целом, и жизнь станет прекрасной. Но, увы, события в соседних республиках показывают, что это далеко не так. Меняются правительства, меняются лидеры государств, а экономическое положение людей почти не изменяется. Потому что в жизни все не так просто, одного желания помочь людям мало, нужно еще и уметь это сделать. Что касается нашей республики, то результаты реформ в Беларуси оцениваются как положительные. Это не только мое мнение, но и многочисленных зарубежных специалистов, которые сравнивают нашу экономическую ситуацию с другими странами СНГ. Безусловно, есть и просчеты. Но они часто связаны с порой не предсказуемыми изменениями у наших соседей.

Теперь о лицензировании товаров. Правы те, кто утверждает, что необходимость получения разрешения на экспорт товаров сдерживает предпринимательство. Но не менее правы и те, кто считает необходимым регулировать отток товаров с внутреннего рынка. Это опять же проявление объективно происходящих экономических процессов. С одной стороны, мы не можем отказаться от экспорта, так как значительную часть товаров вынуждены импортировать. С другой — по-прежнему существует товарный голод на внутреннем рынке. Постоянный поиск компромисса между этими двумя противоположностями и лежит в основе лицензионной политики.

(Окончание на 2-й стр.)

Беларусь — Літва

Са святам, суседзі!

16 лютага Літва адзначыла 75-годдзе сваёй дзяржаўнасці. У Вільнюсе ў Нацыянальным тэатры оперы і балета прайшоў урачысты сход, прысвечаны гэтай даце. З дакладам на ім выступіў прэзідэнт Літоўскай Рэспублікі Альгірдас Бразаўскас.

Ва ўрачыстасцях з беларускага боку прынялі ўдзел Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь Станіслаў Шушкевіч і старшыня парламенцкай Камісіі па міжнародных справах і знешнеэканамічных сувязях Іван Цярэшка.

С.Шушкевіч цёпла павіншаваў літоўскі народ з нацыянальным святам. Ён, у прыватнасці, адзначыў, што парламент і ўрад Беларусі маюць намер прыкласці неабходныя намаганні, каб мяжа паміж Літвой і Беларуссю стала сімвалам дзяржаўнай незалежнасці, а не сцяной, якая раз'ядноўвае суседнія народы.

У рамках урачыстасці адбылася гутарка кіраўнікоў Беларусі, Літвы, Латвіі — С.Шушкевіча, А.Бразаўскаса, А.Гарбунова. Абмеркаваны пытанні, якія маюць узаемны інтарэс.

Белінфарм.

Накануне события

Милости просим, Маэстро Менухин!

Рубль — не деньги, Минск — увы — не музыкальная столица Европы. Впрочем, корифеи мировой значимости объезжают стороной наш город и по причинам более прозаического порядка Уже только поэтому завтрашний благотворительный концерт "Филармонии Хунгарики" под руководством Иегуди Менухина нужно расценивать не только как событие в музыкальной жизни страны, но и как королевской щедрости аванс на будущее всем нам.

Не избалованному достатком информации зрителю будет, полагаю, небезынтересно узнать, что приезжающий симфонический оркестр "Филармония Хунгарика" — один из именитейших и легендарнейших музыкальных коллективов мира. Семьдесят пять высококлассных венгерских музыкантов, покинувших родину после ноября 56-го, обосновались в небольшом Бадене, что под Веной, и, получив сто тысяч спонсорских долларов стартового капитала и сто дней для подготовки первой программы, приступили к репетициям. Премьера была ошеломляюще успешной. Вскоре в качестве солиста в "Хунгарику" пришел и Иегуди Менухин.

Оркестр выступал на известнейших сценах с ведущими дирижерами и солистами западного мира. Им записано более пятидесяти пластинок и дисков. А с 1988 года во главе "Филармонии Хунгарики" становится Маэстро Менухин.

Право, даже неловко представлять это явление рода человеческого. И все же... Один из крупнейших скрипачей современности, взявший в руки скрипку в четырехлетнем возрасте и уже через три года солирующий с титулованнейшими оркестрами мира. Организатор фестивалей симфонической музыки в Швейцарии и Англии, в последней — основатель специальной музыкальной школы для одаренных детей. Президент международного музыкального совета при ЮНЕСКО...

Мало ли громких титулов и званий можно было перечислить, говоря о гостях белорусской столицы... Но лучше всякой аннотации завтра в зале государственной филармонии за себя скажут музыканты "Хунгарики" и, чем черт не шутит, сам господин Менухин.

Потому смело вкладывайте ваши "деревянненькие" пусть и в недешевые билеты: никакая инфляция не обесценит наслаждения, ожидающего вас.

Игорь МАТВЕЕВ.

НАРОДНАЯ ГАЗЕТА

Пастанова Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

Аб прадстаўленні Пракуратуры Рэспублікі Беларусь у сувязі з парушэннямі выбарчага заканадаўства пры выбарах народнага дэпутата Бухавіцкага сельскага Савета народных дэпутатаў Кобрынскага раёна

Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь пастанаўляе:

1. Адзначыць, што Брэсцкім абласным Саветам народных дэпутатаў была дапушчана беспрынцыповасць у разглядзе прадстаўлення Пракуратуры Рэспублікі Беларусь аб устараненні парушэнняў выбарчага заканадаўства пры вылучэнні Макасевіча М.К. кандыдатам у народныя дэпутаты Бухавіцкага сельскага Савета народных дэпутатаў.

2. Згадзіцца з прадстаўленнем Пракуратуры Рэспублікі Беларусь і адмяніць рашэнні Бухавіцкага сельскага, Кобрынскага раённага і Брэсцкага абласнога Саветаў народных дэпутатаў, якімі адхілены прадстаўленні органаў пракуратуры аб прызнанні дэпутацкіх паўнамоцтваў Макасевіча М.К. несапраўднымі, як вылучанага з парушэннямі выбарчага заканадаўства.

3. Адмяніць рашэнне Бухавіцкага сельскага Савета народных дэпутатаў ад 15 сакавіка 1990 года аб прызнанні дэпутацкіх паўнамоцтваў Макасевіча М.К., выбранага 4 сакавіка 1990 года народным дэпутатам па Лепясоўскай выбарчай акрузе N 12, прызнаць выбары несапраўднымі, а паўнамоцтвы яго датэрмінова спыненымі.

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь
С.ШУШКЕВІЧ.

5 лютага 1993 г.
г.Мінск.
№2186-XII

Пастанова Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

Аб унясенні змяненняў у пастанову Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь "Аб захаванні і развіцці сеткі дзіцячых дашкольных установ"

Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь пастанаўляе:

1. Пункт 5 пастановы Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь ад 24 красавіка 1992 года "Аб захаванні і развіцці сеткі дзіцячых дашкольных установ" (Ведамасці Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь, 1992 г., N 18, арт. 291) выкласці ў наступнай рэдакцыі:

"5. Устанавіць з 1 студзеня 1993 года плату за ўтрыманне дзяцей у дзіцячых дашкольных установах з рэжымам работы да 12 гадзін у памеры 1 працэнта ад мінімальнай заработнай платы за адно наведванне дзіцем ясельнай групы і ў памеры 1,3 працэнта — дзіцем дзетсадаўскай групы; з рэжымам работы 12 і больш гадзін — у памеры 1,3 працэнта ад мінімальнай заработнай платы за адно наведванне дзіцем ясельнай групы і ў памеры 1,4 працэнта — дзіцем дзетсадаўскай групы. Плата за ўтрыманне дзяцей у санаторных дашкольных установах (групах) павялічваецца на 20 працэнтаў ад названых памераў.

Плата за адно наведванне дзіцем дашкольнай установы вызначаецца незалежна ад яе ведамаснай падпарадкаванасці і месца работы (вучобы) бацькоў ці асоб, якія іх замяняюць".

2. Дазволіць Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь у далейшым рэгуляваць з улікам эканамічнай сітуацыі памеры платы за ўтрыманне дзяцей у дзіцячых дашкольных установах.

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь
С.ШУШКЕВІЧ.

4 лютага 1993 г.
г. Мінск.
№2170-XII

Пастанова Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

Аб індэксацыі ўкладаў насельніцтва ва ўстановах Ашчаднага банка Рэспублікі Беларусь і кампенсацыі накапленняў грамадзян па доўгатэрміновых дагаворах страхавання

Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь пастанаўляе:

1. У мэтах частковага пакрыцця страт ад інфляцыі прызнаць неабходным ажыццявіць індэксацыю ўкладаў насельніцтва, што знаходзіліся ва ўстановах Ашчаднага банка Рэспублікі Беларусь па стану на 1 студзеня 1991 года (за выключэннем укладаў на аб'яднаных і кампенсацыйных рахунках), шляхам павелічэння ў пяць разоў укладаў размерам да адной тысячы рублёў уключна і на чатыры тысячы рублёў па кожнаму ўкладу размерам звыш адной тысячы рублёў.

2. Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь, Ашчаднаму банку Рэспублікі Беларусь да 1 мая 1993 года ажыццявіць налічэнне сум індэксацыі з аднясеннем расходаў на дзяржаўны ўнутраны доўг Рэспублікі Беларусь. Налічэнне працэнтаў па сумах індэксацыі праводзіць з 1 мая 1993 года.

3. Устанавіць, што ў далейшым абарона зберажэнняў насельніцтва ад інфляцыі ажыццяўляецца за кошт змянення працэнтных ставак па ўкладах.

4. Ажыццявіць кампенсацыю накапленняў . грамадзян па доўгатэрміновых дагаворах страхавання шляхам павелічэння на 100 працэнтаў выплачаных страхавальнікамі ўзносаў па стану на 1 студзеня 1991 года з аднясеннем расходаў у суме 1362,3 млн. рублёў на дзяржаўны ўнутраны доўг Рэспублікі Беларусь.

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь
С.ШУШКЕВІЧ.

5 лютага 1993 г.
г.Мінск.
№2183-XII

Из первых уст

"Если вы проводите капитальный ремонт в квартире, то вынуждены мириться с неудобствами ради будущего комфорта"

(Окончание. Начало на 1-й стр.)

Установлен жесткий государственный контроль за стратегически важными для республики товарами (преимущественно сырьевые и топливно-энергетические товары). Ряд товаров подвергается лицензированию и квотированию. Наконец, многие товары (прежде всего технически сложные) могут экспортироваться без лицензий. Таким образом, по мере того как увеличивается глубина переработки сырья, уменьшается степень административного воздействия на экспортеров. Там, где правила игры диктует конкуренция, нет необходимости директивного вмешательства...

— Наша республика не имеет достаточного количества сырьевых ресурсов. Тем не менее в печати то и дело появляются сообщения о том, что некоторые частные и государственные предприятия реэкспортируют за рубеж нефть, бензин, металлы, нарушая при этом законодательство. Почему это происходит? Что можно сказать в ответ на обвинения в связи с такими нарушениями работников Госвнешэкономсвязи?

—Республика действительно не располагает в достаточном объеме сырьевыми и чрезвычайно важными для ее экономики ресурсами, такими, как нефть и нефтепродукты, металлы, древесина и др. Завозятся они в республику по государственным каналам в рамках межправительственных договоров, а также и по инициативе негосударственных предприятий и организаций. Часть привлеченных на договорной основе ресурсов (до 40 процентов) идет на внутреннее потребление под нужды республики. Если это нефть, которую мы называем "давальческая", то она перерабатывается на нефтепродукты (мазут, дизтопливо, бензин и т.п.) и является серьезным источником пополнения наших потребностей в этом виде ресурсов.

Другая часть экспортируется за пределы республики, исходя из взаимной договоренности сторон, за СКВ или по бартеру. Поступающая валюта распределяется в соответствии с существующим в республике законодательством.

В случае бартерной сделки часть встречной поставки продукции также остается в республике — это медикаменты, продовольствие, в том числе сахар, детское питание, зерно. Привлекаемые, таким образом, ресурсы приобретаются сверх республиканской квоты, определенной межправительственными соглашениями. Очевидна и выгода республики от этих операций, которые совершаются, подчеркиваю, в соответствии с установленным законодательством порядком.

Имеющие место отдельные нарушения в этом цикле носят исключительно частный характер и зависят от конкретных недобросовестных людей. Об этом республиканская пресса достаточно широко информировала своих читателей. Должен сказать, что пока обоснованных претензий в адрес работников Госвнешэкономсвязи не поступало.

— Какая продукция предприятий Беларуси сегодня может успешно конкурировать на международном рынке?

— Товарная номенклатура нашего экспорта включает около 1000 наименований, и поставки осуществляются более чем в 80 стран мира. Однако следует отметить, что в экспорте товаров на мировые рынки более 50 процентов составляют бартерные операции.

— Многие наши читатели своими глазами видели огромные горы отработанной породы вокруг Солигорска. В свое время мы гордились, что у нас самая дешевая калийная соль. А какова сегодня ситуация с добычей, экспортом этого ценнейшего минерального сырья? Правда ли, что готовится постановление, по которому монопольное право на экспорт калийных удобрений будет только у государства?

— Действительно, Республика Беларусь является одним из крупнейших в мире производителей калийных удобрений (производственная мощность 5,7 млн. тонн удобрений в пересчете на действующее вещество), что составляет около 20 процентов от мирового производства.

Благоприятное географическое положение, наличие трудовых ресурсов, прочная сырьевая база могут обеспечить стабильное производство калийных удобрений на многие годы. Для Беларуси калийные удобрения — это экспортный товар номер один. Проблема их экспорта неоднократно поднималась и обсуждалась на уровне правительства Республики Беларусь, был проведен ряд совещаний с участием представителей предприятий — производителей калийных удобрений дальнего зарубежья, России, коммерческих структур, специализирующихся на продаже калийных удобрений. Цель всех этих мер была одна — найти правильные подходы к организации экспорта хлористого калия из Беларуси. Ведь до сих пор имеют место случаи нарушения существующего порядка продажи удобрений за рубеж отдельными организациями и ведомствами, имеющими к ним доступ. Случалось так, что реализуемые на экспорт по многочисленным каналам партии калийных удобрений вдруг в одно время встречались на рынке одной страны и становились конкурентами. В результате падал спрос, снижались цены. Поэтому вся продажа калийных удобрений за рубеж будет производиться ПО "Белорускалий" через свою внешнеторговую фирму или другие внешнетоговые организации на конкурсной основе.

Что касается огромных "гор отработанных пород вокруг Солигорска", то это ценное сырье для производства кальцинированной соды, поваренной соли, свободного хлора. Его накопилось в отвалах свыше 550 млн. тонн. Некоторые фирмы зарубежных стран — Италии, Румынии, Японии, Германии — заинтересовались нашим предложением построить завод для производства кальцинированной соды, крайне нужного химреагента в производстве стекла. Получено коммерческое предложение фирмы "Аспак" (Япония), ожидаем в ближайшее время предложений от румынской фирмы "Говара сода продактс", а также из Италии и Германии.

— Многие государства выделяют нам кредиты. Как они используются? Каков сегодня внешний долг Беларуси?

— В настоящее время общая сумма иностранных кредитов, находящихся в проработке, составляет около 1,5 млрд. долларов США. По нашим оценкам, в текущем году из них будет реально задействовано около 700 млн. Поэтому хотелось бы сразу успокоить наших соотечественников: мы берем в долг столько, сколько позволяют наши финансовые возможности. Предпочтение, как правило, отдается проектам, имеющим валютную окупаемость и реальные источники погашения кредита за счет собственных валютных средств и производимой предприятиями продукции. Исключение составляют социальные проекты по здравоохранению и сельскому хозяйству, направляемые на приобретение лекарственных препаратов и медицинского оборудования, технологического оборудования для переработки сельскохозяйственной продукции и запасных частей, для производства детского питания.

— Спасибо, Владимир Валерьянович, за содержательные ответы.

— Всего самого наилучшего вам и читателям "Народной газеты".

Этот тернистый путь к рынку...

Выручит ли из беды "Витязь"?

Один из первых в республике банкротов — Витебский радиотехнический завод — передан как подразделение без статуса юридического лица объединению "Витязь". Долги привели к финансовому краху, половина работающих уволена, на момент передачи оставалось около 1200 человек, из них рабочих основных специальностей — немногим более трехсот. Администрация объединения "Витязь" из-за отсутствия рабочих мест вынуждена была уволить еще 180 человек, в основном инженерно-технический персонал. И все же свет в конце тоннеля, кажется, блеснул...

На новых площадях, полученных "Витязем", будет сконцентрирована механическая обработка деталей, сюда переведут конструкторское бюро "Дисплей". В ближайшее время на бывшем радиотехническом планируется выпуск медицинских стерилизаторов и светильников. Так что у рабочих снова появилась надежда: ведь работать-то они умеют, нужно только эту работу хорошо организовать.

Виктор СТРЕЛКОВСКИЙ.

❑ **Немноголюдно стало у заводских корпусов...**

❑ **Фрезеровщик Владимир Сергеевич ДЯГИЛЕВ: есть над чем задуматься...**

Фото автора.

Нам стала вядома

Як выйсці з крызісу?

Аб гэтым ішла грунтоўная размова на сустрэчы прадстаўнікоў урада з членамі Рады саветнікаў Беларускага народнага фронту, у складзе якой шэраг вядомых вучоных нашай краіны. Пункт гледжання Савета Міністраў на праблемы развіцця эканомікі выклалі першы намеснік прэм'ера Міхаіл Мясніковіч і начальнік упраўлення Анатоль Дромаў. Сваё бачанне шляхоў выхаду з крызісу і заўвагі выказалі акадэмікі Станіслаў Астапчык, Уладзімір Камароў, народныя дэпутаты рэспублікі Беларусь Уладзімір Заблоцкі, Зянон Пазьняк, прафесары Пётр Капітула, Язэп Юхо, доктар навук Юрый Хадыка.

Па некаторых пытаннях бакі знайшлі паразуменне, па іншых — да кансенсусу яшчэ далёка. Але ўсе адзначылі карысць падобных сустрэч.

Іван СЯРГЕЕЎ.

Презентация

Вольфганг КНЮПФЕР:

С нашими станками вы станете богаче

Наверное, в душе каждого мужчины живет потаенное желание сделать что-нибудь красивое и полезное из куска необработанного дерева. Желание это становится почти страстью, когда вы видите десятки видов деревообрабатывающего оборудования, размещенного на стендах минского офиса фирмы "Геришер" и Шрёдер". Сделано оно с таким знанием современного технического дизайна, что, кажется, напоминает скорее произведение искусства, чем обрабатывающий инструмент.

Но главное,—говорит генеральный представитель фирмы в Беларуси Николай Шарлай,—это, конечно, самое высокое качество. Наш девиз: мировое качество при мировом уровне производительности.

Обходим стенды, сделанные с чисто немецкой виртуозностью, и глаз не устает удивляться отточенности форм, за которыми скрывается рационализм технической мысли. Чего только здесь нет для человека, который занимается деревообработкой. И ручные электропилы, и миниатюрные фрезы, и высокопроизводительные электрорубанки, и даже такое оборудование, которое нашей промышленностью просто не выпускается.

—Наша фирма,—продолжает Николай Николаевич,—является членом Западноевропейского союза торговцев технологическим оборудованием, в который входит около сорока крупнейших торговых компаний. "Геришер и Шрёдер" по объему товарооборота занимает среди них почетное четвертое место. Только в прошлом году прибыль составила более двадцати миллионов немецких марок. Поскольку фирма динамично развивается и авторитет ее растет во всем мире, в этом году ожидаются значительно большие доходы. Часть из них будет направлена на освоение восточноевропейских рынков.

Если быть откровенным, у нас— я говорю " у нас" потому, что являюсь гражданином республики, хотя представляю немецкую фирму,— до сих пор обработка древесины производится просто варварскими методами. Качество оборудования таково, что в результате трудоемких и энергоемких операций на выходе получаем тем не менее в лучшем случае полуфабрикаты, которые нужно еще доводить вручную. Отсюда крайне низкая производительность, дороговизна и недолговечность...

— Все это понятно даже непрофессионалу, стоит зайти в мебельный магазин или побывать в только что выстроенном доме. Но чем ваша фирма завоевала свое высокое положение на рынке?

— Она является генеральным представителем по продаже оборудования четырнадцати крупнейших и давно зарекомендовавших себя компаний. Например, "Хольц Хер", "Эс Си Эм" и других. Среди ее партнеров ведущие фирмы Германии, Италии, Бельгии, Франции и других стран.

—У нас часто пугаются всяких посредников, считая,и, возможно, не без оснований, что они просто набивают цену. Поэтому предпочитают иметь дело с самими производителями...

—Это наш постсоциалистический подход. На Западе так не принято. Производители производят, а торговцы торгуют. И каждый делает свое дело ответственно и красиво.Тут у каждого специфика и свои тонкости.

Кстати, о ценах! Да будет вам известно, что если торговая фирма является генеральным представителем производителя, то только она покупает его продукцию и по самым низким оптовым ценам. Поэтому торговая фирма в свою очередь делает скидку своим покупателям. В результате получается дешевле и все остаются в выигрыше.

Чем же может заинтересовать фирма "Геришер и Шрёдер" белорусских деревообработчиков? Прежде всего беспредельно широкой гаммой самого разнообразного оборудования. От миниатюрных станков, которые можно установить на кухне, до современнейшего оснащения цехов и целых заводов. На нем можно производить практически все—деревянные поделки, мебель, столярку, детали домов. Оборудование продается отдельными наименованиями и может компоноваться по желанию заказчика. Сроки поставок—от недели до трех месяцев. Если потребуется шефмонтаж, то эту заботу фирма берет на себя, включая обучение персонала.

В связи с нехваткой мебели и других изделий из дерева в республике, как грибы, растут в республике различные деревообрабатывающие мастерские, цеха, малые предприятия. Чаще все они оснащены допотопным списанным оборудованием, работа на котором одно мученье. А потом мучаются потребители, заплатившие бешеные деньги за мебель, сработанную едва ли не топором.

"Геришер и Шрёдер" предлагает для таких малых производств гамму оборудования известной в Европе фирмы "Метабо". Его можно разместить в любом приспособленном помещении, но результат будет как на самом современном производстве.

Многих потенциальных заказчиков, умеющих глядеть в будущее, несомнено привлечет проект цеха по производству окон и дверей. Побывавшие в Германии знают, что окна и двери там совсем не то, к чему мы привыкли здесь, — грубо обработанные, вечно перекошенные, способствующие возникновению сквозняков. Там это изящные конструкции, служащие в несколько раз дольше, чем у нас, но главное, экономящие огромное количество энергии на отопление, поскольку наглухо закрывают помещение от проникновения наружного воздуха.

Так вот, цех по их производству может заработать всего через три месяца после заключения сделки. Производительность —25—30 окон за смену, что является высшим в Европе достижением.

— Наш шеф Вольфганг Кнюпфер все время подчеркивает: "Конечно, мы берем немалые деньги, но дело не в их количестве, а в том, что они вернутся к вам буквально через полгода-год после того, как заработает наше оборудование".

Это подтверждает практика. Возьмем тот же цех по производству окон и дверей. Арифметика тут простая. Сейчас в Европе одно окно стоит от пятисот до тысячи марок.И рынок пока далеко не насыщен, можно сказать, он огромен. Если продавать по оптовой цене—марок триста за изделие, то при этой производительности вы окупите ваши затраты довольно скоро. Затем уже начнете работать на себя и свое будущее. Мы даем годовую гарантию, но практика показала, что наше оборудование работает без какого-либо ремонта в течение пяти—десяти лет. Если требуется, мы предоставим высококачественное сервисное обслуживание.

— С чем связано стремление фирмы работать на нашем бедном рынке? Может быть, с тем, что на Западе уже насытились этим оборудованием?

—Отнюдь. В конце прошлого года наша фирма проводила трехдневную выставку-продажу в Германии. Причем даже особо рекламой не занимались. За три дня было заключено контрактов на три миллиона марок.

Сюда же "Гершер и Шрёдер" стремится не потому, что здесь можно еще выгоднее продать. А потому, что любое экономическое сотрудничество начинается с малого и нужно пройти определенный этап становления, чтобы в дальнейшем выйти на хорошие показатели. Рано или поздно здесь поймут, что так обращаться с древесиной, как это сейчас делается, не просто преступно, но и экономически крайне не выгодно. Поймут, что с кубометра древесины можно получать значительно больше продукции и,главное, несравненно более высокого качества. И это не только делает нашу жизнь более комфортной, но и приносит хорошие деньги.

Уходил я из представительства фирмы "Геришер и Шрёдер" с шальной мыслью: а может, действительно бросить все и купить себе маленькую мастерскую? Похоже, эти изящные станки стругают не только доски, но и деньги...

Владимир САМОЙЛОВ.

P.S. Справка для тех, кто захочет установить контакт с фирмой "Геришер и Шрёдер": 220053, Минск, ул. Щедрина, 1, к.605. Теле-факс 37-25-28.

Адкрыты ліст

Ці будзе 25 сакавіка адзначана на дзяржаўным узроўні?

Старшыні Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

С.С.Шушкевічу,

Старшыні Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь

В.Ф.Кебічу

Паважаныя Станіслаў Станіслававіч і Вячаслаў Францавіч!

Прабачце за зварот да вас праз друк, але мы ўпэўнены, што нашы думкі падзяляюць многія жыхары нашай суверэннай рэспублікі.

Праз друк і радыё нам стала вядома, як грамадскасць рыхтуецца да нацыянальнага свята Беларусі — 25 сакавіка — дня абвяшчэння ў 1918 годзе Беларускай Народнай Рэспублікі. Гэта вельмі прыемна, што да нас прыходзяць і нацыянальныя святы. Народ, які паважае сябе, паважае і гісторыю сваёй старонкі. А тым больш трэба памятаць і аддаваць пашану патрыётам, якія, нягледзячы на асабістую пагрозу і небяспеку іх блізкім і знаёмым 75 гадоў таму, уступілі ў няроўную барацьбу за незалежнасць роднай Беларусі.

Мы ўпэўнены, што люд Беларусі будзе вечна памятаць імёны заснавальнікаў Беларускай Народнай Рэспублікі.

На вялікі жаль, ні Вярхоўны Савет, ні ўрад Рэспублікі Беларусь нічога пакуль не паведамілі нам аб святкаванні ці аб ушанаванні 75-годдзя з дня абвяшчэння незалежнасці Беларусі, суверэннасць якой Вярхоўны Савет узнавіў у 1991 годзе.

Звяртаемся асабіста да вас, паважаныя Станіслаў Станіслававіч і Вячаслаў Францавіч, з адным запытаннем: ці будзе дзень 25 сакавіка гэтага года адзначаны на дзяржаўным узроўні?

Вельмі будзем удзячныя, калі вы адкажаце нам праз "Народную газету".

Па даручэнню супрацоўнікаў інстытута "Белплодаагароднінатэхпраект": **Р.В.Вашкевіч, Ч.І.Яноўскі, А.П.Мацецкі, А.І.Шостак, В.Ф.Метта, А.А.Камша, В.Д.Харчанка, П.Д.Бабій, В.С.Хмялеўскі, І.І.Трыбулёў, А.Я.Гнучаў, Т.А.Харчанка, В.І.Варанецкі, С.А.Алейнік, Н.В.Шахлевіч, В.М.Паўловіч, Е.В.Лябёдка і інш.**

Факт

Добрый доктор "Монолит"

Едва успев "заселить" ведомственную больницу на 240 мест, витебское ПО "Монолит" отказалось от своего детища.

Оно передано на городской баланс. Еще недавно богатейшее предприятие сегодня не в состоянии содержать крупную медсанчасть. Нет денег даже на то, чтобы полностью рассчитаться со строителями. Взамен больничного корпуса Минздрав дает "Монолиту" 120 миллионов рублей "отступных" и теоретическое право на первоочередное обслуживание своих работников в новой лечебнице. Витебск, в свою очередь, получил наконец возможность переселить в приличное помещение 2-ю горбольницу, ютившуюся в убогих корпусах довоенной постройки.

Сергей БУТКЕВИЧ.

Закон Рэспублікі Беларусь

Аб раздзяржаўленні і прыватызацыі дзяржаўнай уласнасці ў Рэспубліцы Беларусь

Гэты Закон вызначае прававыя асновы раздзяржаўлення і прыватызацыі, а таксама правілы і парадак прыватызацыі аб'ектаў, што знаходзяцца ў дзяржаўнай (рэспубліканскай і камунальнай) уласнасці.

Закон накіраваны на стварэнне ўмоў для развіцця эфектыўнай сацыяльна арыентаванай рыначнай эканомікі, забеспячэнне рэальнай разнастайнасці форм уласнасці і ажыццяўленне дзяржаўнай антыманапольнай палітыкі.

РАЗДЗЕЛ I. АГУЛЬНЫЯ ПАЛАЖЭННІ

Артыкул 1. Паняцце раздзяржаўлення і прыватызацыі

Раздзяржаўленне — перадача ад дзяржавы фізічным і юрыдычным асобам часткова або поўнасцю (у тым ліку праз прыватызацыю) функцый непасрэднага кіравання гаспадарніцкімі суб'ектамі.

Раздзяржаўленне ажыццяўляецца ў адпаведнасці з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь і дзяржаўнай праграмай прыватызацыі.

Прыватызацыя — набыццё фізічнымі і юрыдычнымі асобамі права ўласнасці на аб'екты, якія належаць дзяржаве.

У выніку прыватызацыі дзяржава поўнасцю або часткова страчвае правы валодання, карыстання і распараджэння дзяржаўнай уласнасцю, а дзяржаўныя органы страчваюць правы непасрэднага кіравання ёю.

Прыватызацыя ажыццяўляецца шляхам бязвыплатнай перадачы і продажу дзяржаўнай уласнасці.

Артыкул 2. Заканадаўства Рэспублікі Беларусь аб прыватызацыі

Прыватызацыя дзяржаўнай уласнасці ў Рэспубліцы Беларусь рэгулюецца гэтым Законам і іншым заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.

Прыватызацыя дзяржаўнай уласнасці, што знаходзіцца за межамі Рэспублікі Беларусь, рэгулюецца гэтым Законам, калі іншае не прадугледжана міжнароднымі дагаворамі і пагадненнямі.

Асаблівасці набыцця дзяржаўнай уласнасці замежнымі фізічнымі і юрыдычнымі асобамі, а таксама юрыдычнымі асобамі з удзелам замежных інвестараў вызначаюцца заканадаўствам Рэспублікі Беларусь аб замежных інвестыцыях.

Асаблівасці прыватызацыі зямлі вызначаюцца заканадаўствам Рэспублікі Беларусь аб зямлі.

Асаблівасці прыватызацыі дзяржаўнага і грамадскага жылля вызначаюцца Законам Рэспублікі Беларусь "Аб прыватызацыі жыллёвага фонду ў Рэспубліцы Беларусь" і іншым заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 3. Аб'екты прыватызацыі

Аб'ектамі прыватызацыі з'яўляюцца знаходзячыеся ў дзяржаўнай уласнасці:

жыллё, прадпрыемствы, цэхі, вытворчасці, участкі, іншыя падраздзяленні гэтых прадпрыемстваў, якія выдзяляюцца ў самастойныя прадпрыемствы, абсталяванне, будынкі, збудаванні, ліцэнзіі, патэнты, іншыя матэрыяльныя і нематэрыяльныя актывы прадпрыемстваў і іх падраздзяленняў;

долі (паі, акцыі) дзяржавы і адміністрацыйна-тэрытарыяльных утварэнняў у капітале акцыянерных таварыстваў (суполак);

долі (паі, акцыі), якія належаць прадпрыемствам, што прыватызуюцца, у капітале іншых акцыянерных таварыстваў (суполак), а таксама асацыяцый, канцэрнаў, саюзаў і іншых аб'яднанняў і прадпрыемстваў.

Не падлягаюць раздзяржаўленню і прыватызацыі прадпрыемствы (аб'яднанні), арганізацыі і віды маёмасці, пералік якіх зацвярджаецца Вярхоўным Саветам Рэспублікі Беларусь на аснове прапаноў Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь.

У выключных выпадках у мэтах абароны інтарэсаў Рэспублікі Беларусь і яе бяспекі Прэзідыуму Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь прадастаўляецца права дапаўняць пералік аб'ектаў, якія не падлягаюць прыватызацыі.

Артыкул 4. Суб'екты прыватызацыі

Суб'ектамі, якія набываюць дзяржаўную ўласнасць у працэсе прыватызацыі, могуць быць:

грамадзяне Рэспублікі Беларусь;

юрыдычныя асобы Рэспублікі Беларусь, дзейнасць якіх заснавана на недзяржаўных формах уласнасці;

працоўныя калектывы дзяржаўных прадпрыемстваў, якія ўтварылі або арганізацыю арандатараў, або гаспадарчае таварыства ці суполку, як самастойныя юрыдычныя асобы ў адпаведнасці з дзеючым заканадаўствам Рэспублікі Беларусь;

замежныя інвестары;

асобы без грамадзянства.

Юрыдычнымі асобамі, дзейнасць якіх заснавана на недзяржаўных формах уласнасці, прызнаюцца асобы, у якіх больш чым 75 працэнтаў статутнага капіталу ўтворана прамымі або ўскоснымі ўкладамі, што не адносяцца да дзяржаўнай уласнасці.

Артыкул 5. Прадстаўнікі суб'ектаў прыватызацыі

Суб'екты прыватызацыі могуць дзейнічаць праз сваіх прадстаўнікоў (даверaных асоб) у адпаведнасці з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.

РАЗДЗЕЛ II. АСНОЎНЫЯ ПРЫНЦЫПЫ, ПРАГРАМЫ І ОРГАНЫ ПРЫВАТЫЗАЦЫІ

Артыкул 6. Асноўныя прынцыпы прыватызацыі

Асноўнымі прынцыпамі правядзення прыватызацыі з'яўляюцца:

спалучэнне платнага і бязвыплатнага спосабаў прыватызацыі;

права кожнага грамадзяніна Рэспублікі Беларусь на частку дзяржаўнай уласнасці, якая перадаецца бязвыплатна;

дыферэнцыяцыя метадаў, форм і працэдур прыватызацыі;

размежаванне кампетэнцыі па ажыццяўленню прыватызацыі паміж органамі дзяржаўнай улады і кіравання розных узроўняў;

прадастаўленне пэўных сацыяльных гарантый членам працоўных калектываў прадпрыемстваў, якія прыватызуюцца;

кантроль за ажыццяўленнем прыватызацыі з боку дзяржавы;

забеспячэнне шырокай галоснасці працэсу прыватызацыі;

паступовасць і паэтапнасць;

выкананне законнасці.

Артыкул 7. Рэалізацыя асноўных прынцыпаў прыватызацыі

Асноўныя прынцыпы прыватызацыі рэалізуюцца дзяржаўнай праграмай прыватызацыі, якая вызначае:

мэты, задачы і тэрміны этапаў прыватызацыі;

прыярытэты і абмежаванні;

крыніцы фінансавання ажыццяўлення работ па прыватызацыі і напрамкі расходавання сродкаў;

задачы органаў дзяржаўнай улады і кіравання;

іншыя напрамкі працэсу прыватызацыі.

Дзяржаўная праграма прыватызацыі зацвярджаецца Вярхоўным Саветам Рэспублікі Беларусь па прадстаўленню Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь.

Кантроль за ажыццяўленнем дзяржаўнай праграмы прыватызацыі ажыццяўляюць Кантрольная палата Рэспублікі Беларусь і іншыя ўпаўнаважаныя на тое органы.

Артыкул 8. Праграмы прыватызацыі

Праграмы прыватызацыі дзяржаўных аб'ектаў, якія знаходзяцца ў рэспубліканскай уласнасці, зацвярджаюцца Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь.

Праграмы прыватызацыі дзяржаўных аб'ектаў, якія знаходзяцца ў камунальнай уласнасці, зацвярджаюцца мясцовымі Саветамі народных дэпутатаў.

На падставе праграм органамі прыватызацыі складаюцца пералікі дзяржаўных аб'ектаў, якія падлягаюць прыватызацыі.

Артыкул 9. Органы прыватызацыі, іх функцыі

Пры ажыццяўленні прыватызацыі рэспубліканскай уласнасці інтарэсы дзяржавы як уласніка прадстаўляе і абараняе орган Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь па кіраванню дзяржаўнай маёмасцю, а аб'ектаў, якія знаходзяцца ў камунальнай уласнасці, — органы прыватызацыі мясцовых Саветаў народных дэпутатаў.

Органы прыватызацыі:

распрацоўваюць праграмы прыватызацыі;

арганізуюць і кантралююць рэалізацыю ўказаных праграм;

ажыццяўляюць кіраўніцтва працэсамі прыватызацыі. У выпадку парушэння заканадаўства Рэспублікі Беларусь аб прыватызацыі ўзбуджаюць у судовым парадку іскі аб прызнанні незаконнымі прынятых рашэнняў і прыцягненні да адказнасці вінаватых службовых асоб;

ствараюць камісіі па прыватызацыі;

прымаюць рашэнні аб прыватызацыі;

ажыццяўляюць неабходныя пераўтварэнні арганізацыйна-прававых форм дзяржаўных прадпрыемстваў, якія падлягаюць прыватызацыі;

валодаюць пасведчаннямі аб уласнасці на дзяржаўныя прадпрыемствы і маёмасныя долі ў капітале акцыянерных і іншых гаспадарчых таварыстваў у парадку, устаноўленым заканадаўствам Рэспублікі Беларусь;

выступаюць заснавальнікамі акцыянерных і іншых гаспадарчых таварыстваў;

атрымліваюць дывідэнды, даходы на долі (паі) і выручку ад раздзяржаўлення і прыватызацыі дзяржаўных прадпрыемстваў і рыхтуюць прапановы аб іх выкарыстанні ў адпаведнасці з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь;

абменьваюць акцыі дзяржаўных прадпрыемстваў Рэспублікі Беларусь на акцыі юрыдычных асоб іншых дзяржаў і прадпрыемстваў недзяржаўных форм уласнасці;

арганізуюць і праводзяць конкурсы і аўкцыёны па продажу аб'ектаў дзяржаўнай уласнасці;

ствараюць (ліквідуюць) у сваім складзе адпаведныя фонды для ажыццяўлення функцый валодання і распараджэння дзяржаўнай маёмасцю;

ажыццяўляюць іншыя неабходныя пры прыватызацыі функцыі.

РАЗДЗЕЛ III. БЯЗВЫПЛАТНАЯ ПЕРАДАЧА ЧАСТКІ ДЗЯРЖАЎНАЙ УЛАСНАСЦІ

Артыкул 10. Мэта бязвыплатнай перадачы дзяржаўнай уласнасці

Мэтай бязвыплатнай перадачы часткі дзяржаўнай уласнасці толькі грамадзянам Рэспублікі Беларусь з'яўляецца забеспячэнне сацыяльнай роўнасці ў працэсе прыватызацыі на этапе пераходу да рыначнай эканомікі.

Артыкул 11. Размеркаванне дзяржаўнай уласнасці, якая перадаецца бязвыплатна

Дзяржава ў асобе Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь вызначае (на перыяд бязвыплатнай прыватызацыі) долю дзяржаўнай уласнасці, якая бязвыплатна перадаецца грамадзянам Рэспублікі Беларусь у працэсе прыватызацыі.

Частка дзяржаўнай уласнасці, якая бязвыплатна перадаецца кожнаму грамадзяніну, вызначаецца дзвюма квотамі:

жыллёвай квотай на падставе Закона Рэспублікі Беларусь "Аб прыватызацыі жыллёвага фонду ў Рэспубліцы Беларусь" і гэтага Закона;

квотай на маёмасць дзяржаўных прадпрыемстваў на падставе гэтага Закона і Закона Рэспублікі Беларусь "Аб імянных прыватызацыйных чэках Рэспублікі Беларусь".

Грамадзянін мае права аб'ядноўваць квоты для іх рэалізацыі ў адпаведнасці з гэтым Законам. У гэтых выпадках для аб'яднання квот выкарыстоўваюцца каэфіцыенты іх эквівалентнага пераводу, якія ўстанаўліваюцца Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь.

Для рэалізацыі права выкарыстання квот грамадзянамі Рэспублікі Беларусь ім выдаюцца імянныя прыватызацыйныя чэкі "Жыллё", "Маёмасць" у адпаведнасці з Законам Рэспублікі Беларусь "Аб імянных прыватызацыйных чэках Рэспублікі Беларусь".

Артыкул 12. Выкарыстанне квот

Квоты ў першую чаргу выкарыстоўваюцца грамадзянамі Рэспублікі Беларусь па іх мэтаваму прызначэнню. Стымуляванне выкарыстання квот па мэтаваму прызначэнню праводзіцца дзяржавай на падставе заканадаўства Рэспублікі Беларусь.

Не выкарыстаныя ў працэсе прыватызацыі квоты пагашаюцца дзяржавай.

Артыкул 13. Выкарыстанне жыллёвай квоты

Жыллёвая квота выкарыстоўваецца для прыватызацыі жылых памяшканняў у дамах дзяржаўнага і грамадскага жыллёвага фонду.

Пры немагчымасці выкарыстання жыллёвай квоты часткова або поўнасцю па яе мэтаваму прызначэнню яна можа быць накіравана на прыватызацыю маёмасці дзяржаўных прадпрыемстваў у адпаведнасці з гэтым Законам і іншым заканадаўствам Рэспублікі Беларусь аб прыватызацыі.

РАЗДЗЕЛ IV. АРГАНІЗАЦЫЯ І ПАРАДАК ПРАВЯДЗЕННЯ ПРЫВАТЫЗАЦЫІ МАЁМАСЦІ ДЗЯРЖАЎНЫХ АБ'ЕКТАЎ

Артыкул 14. Прапанова па прыватызацыі

Аб'екты дзяржаўнай уласнасці, якія плануюцца да прыватызацыі, уключаюцца ў пералік аб'ектаў, што прыватызуюцца, як па ініцыятыве органаў прыватызацыі, так і па прапанове працоўных калектываў, фізічных і юрыдычных асоб.

Прапанова павінна змяшчаць:

назву аб'екта, які прапаноўваецца да прыватызацыі;

тэрміны прыватызацыі;

папярэднюю ацэнку кошту аб'екта;

крыніцы сродкаў для выкупу аб'екта;

напрамкі выкарыстання аб'екта пасля яго прыватызацыі;

спіс і паўнамоцтвы асоб, якія прадстаўляюць інтарэсы суб'екта прыватызацыі.

Юрыдычнымі асобамі дадаткова прадстаўляецца натарыяльна завераная копія іх статута.

Прапановы працоўнага калектыву аб уключэнні дзяржаўнага прадпрыемства ў пералік аб'ектаў, якія прыватызуюцца, падаюцца на аснове рашэння вышэйшага органа самакіравання працоўнага калектыву ўпаўнаважанымі на тое гэтым рашэннем асобамі.

Прапанова аб прыватызацыі дзяржаўнага аб'екта падаецца ў орган прыватызацыі па месцы знаходжання аб'екта прыватызацыі.

Артыкул 15. Парадак разгляду прапановы

Прапанова аб прыватызацыі аб'екта дзяржаўнай уласнасці разглядаецца адпаведным органам прыватызацыі ў месячны тэрмін з дня яе паступлення.

Рашэнне органа прыватызацыі ў тыднёвы тэрмін пасля яго прыняцця ў пісьмовай форме паведамляецца суб'екту, які падаў прапанову на прыватызацыю.

Рашэнне змяшчае згоду, тэрміны і ўмовы правядзення прыватызацыі або матываваную адмову.

Адмова ў прыняцці прапановы на прыватызацыю магчыма толькі ў выпадку, калі ёсць устаноўленыя абмежаванні або забарона на прыватызацыю.

Адмова органа прыватызацыі ў прыняцці прапановы можа быць абскарджана суб'ектам прыватызацыі ў судовым парадку.

Артыкул 16. Камісія па прыватызацыі

Пры станоўчым рашэнні аб прыватызацыі адпаведны орган прыватызацыі стварае камісію па прыватызацыі, якая арганізуе выкананне работ, звязаных з прыватызацыяй, устанаўлівае тэрмін падрыхтоўкі заключэння аб магчымасці прыватызацыі дадзенага аб'екта. Гэты тэрмін не можа перавышаць шасці месяцаў з моманту падачы прапановы.

У склад камісіі ўваходзяць прадстаўнікі органаў прыватызацыі, падатковай інспекцыі, адміністрацыі, прадстаўнікі працоўнага калектыву (у выпадку прыватызацыі прадпрыемства працоўным калектывам).

Камісія па прыватызацыі:

вызначае кошт аб'екта;

пры прыватызацыі прадпрыемства выяўляе яго дэбітораў і крэдытораў і прымае меры для разлікаў з імі;

прымае рашэнне аб умовах уключэння ў склад маёмасці, што прыватызуецца, аб'ектаў сацыяльнай інфраструктуры, якія знаходзяцца на балансе прадпрыемства;

робіць заключэнне аб магчымасці прыватызацыі аб'екта;

знаёміцца з любымі дакументамі, якія датычацца дзейнасці аб'екта;

пры неабходнасці патрабуе пісьмовыя тлумачэнні ад службовых асоб і спецыялістаў;

праводзіць рэвізію і інвентарызацыю.

З моманту стварэння камісія мае права адмяняць любыя рашэнні органаў кіравання аб'екта, што прыватызуецца, якія выклікаюць змяненні складу і ацэнку яго маёмасці. Прадпісанні камісіі абавязковыя для выканання органамі кіравання аб'екта. Спрэчныя пытанні, якія вынікаюць з гэтых дзеянняў, вырашаюцца ў судзе.

Камісія мае права прыцягваць да дзейнасці спецыялістаў, экспертаў, іншыя арганізацыі.

Старшынёй камісіі назначаецца прадстаўнік органаў прыватызацыі. Камісія дае заключэнне па прыватызацыі аб'екта. Члены камісіі нясуць персанальную адказнасць за аб'ектыўнасць матэрыялаў, падрыхтаваных для прыняцця рашэння аб прыватызацыі аб'екта.

Камісія спыняе работу пры выключэнні аб'екта з пераліку дзяржаўных аб'ектаў, якія падлягаюць прыватызацыі, або пасля завяршэння яго прыватызацыі.

Артыкул 17. Прыняцце рашэння аб прыватызацыі

На падставе заключэння камісіі орган прыватызацыі:

прымае канчатковае рашэнне аб прыватызацыі дзяржаўнага аб'екта;

уносіць змяненні ў пералік аб'ектаў, якія намячаюцца да прыватызацыі;

прымае рашэнне аб ацэначным кошце аб'екта, які прыватызуецца, аб канчатковых тэрміне і ўмовах продажу (конкурсу);

рыхтуе інфармацыю аб кожным аб'екце, які прапануецца да прыватызацыі, для яе апублікавання.

Артыкул 18. Інфармацыя аб прыватызацыі

Пасля зацвярджэння праграмы прыватызацыі не пазней чым праз месяц у спецыяльным рэспубліканскім інфармацыйным бюлетэні і органах мясцовага друку павінен быць апублікаваны пералік аб'ектаў, якія прапаноўваюцца да прыватызацыі.

У пераліку ўказваюцца:

поўная і скарочаная назва аб'екта;

яго адрас;

орган, які ажыццяўляе прыватызацыю дадзенага аб'екта, і яго месцазнаходжанне;

тэрміны прыватызацыі, якія плануюцца;

тэрміны прад'яўлення прэтэнзій да аб'екта, які прыватызуецца;

кошт маёмасці;

пералік асноўных фондаў па групах;

плошча зямельнага ўчастка і характарыстыкі размешчаных на ім будынкаў, умовы іх арэнды або продажу;

пачатыя інвестыцыйныя праекты, іх каштарысная вартасць і зробленыя па іх затраты;

умовы продажу, у тым ліку па далейшаму выкарыстанню аб'екта.

Пры прыватызацыі прадпрыемстваў падлягаюць апублікаванню дадаткова наступныя звесткі:

колькасць працуючых і іх кваліфікацыйны склад;

фінансавы стан з улікам магчымасці пагашэння крэдыторскай і дэбіторскай запазычанасцей;

наяўнасць долей (паёў, акцый), якія належаць прадпрыемству, у актывах іншых прадпрыемстваў;

нематэрыяльныя каштоўнасці (патэнты, гандлёвыя знакі і іншыя);

абавязацельствы прадпрыемства;

баланс прадпрыемства за папярэдні год;

узбуйненая наменклатура прадукцыі, якая выпускаецца;

іншыя звесткі, якія вызначаюцца органам Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь па кіраванню дзяржаўнай маёмасцю.

Адпаведны орган прыватызацыі ажыццяўляе публікацыю інфармацыі і нясе адказнасць за дакладнасць апублікаваных даных.

У месячны тэрмін з моманту апублікавання інфармацыі асобы, якія жадаюць набыць аб'екты, што прыватызуюцца, павінны падаць заяву ў орган прыватызацыі, які апублікаваў дадзеную інфармацыю. Асобы, якія не падалі своечасова заяву, да прыватызацыі дадзенага аб'екта не дапускаюцца.

Артыкул 19. Выбар умоў і правіл продажу аб'екта (конкурсу, аўкцыёну)

Орган прыватызацыі вольны ў выбары ўмоў і правіл правядзення продажу аб'екта (конкурсу, аўкцыёну). Пры гэтым орган прыватызацыі не можа адхіляць ад удзелу ў конкурсе, аўкцыёне суб'ектаў прыватызацыі, якія своечасова падалі заяву на набыццё аб'екта.

Для прыватызацыі аб'ектаў, якія знаходзяцца ў камунальнай уласнасці, у выпадках прыватызацыі замежнымі юрыдычнымі і фізічнымі асобамі або асобамі без грамадзянства органы прыватызацыі мясцовых Саветаў народных дэпутатаў абавязаны атрымаць дазвол органа Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь па кіраванню дзяржаўнай маёмасцю.

Артыкул 20. Аплата аб'екта, які прыватызуецца

Аплата аб'екта, які прыватызуецца, можа праводзіцца аднаразова або ў растэрміноўку плацяжоў з улікам інфляцыі на ўмовах дагавора.

Для аплаты за набыццё аб'екта нароўне з грашовымі сродкамі выкарыстоўваюцца імянныя прыватызацыйныя чэкі.

Пры набыцці маёмасці, якая прыватызуецца, на перыяд бязвыплатнай прыватызацыі пры любых умовах прыватызацыі (выкуп, аўкцыён, конкурс) 50 працэнтаў ацэначнага кошту аб'екта, які прыватызуецца, аплачваецца імяннымі прыватызацыйнымі чэкамі па іх намінальнаму кошту з улікам індэксацыі.

Артыкул 21. Парадак афармлення здзелак пры прыватызацыі

Заключаная здзелка па набыццю аб'екта, які прыватызуецца, афармляецца дагаворам паміж органам прыватызацыі і новым уласнікам (суб'ектам прыватызацыі) у адпаведнасці з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.

Дагавор вызначае:

парадак і тэрміны перадачы аб'екта;

форму і тэрміны плацяжу;

узаемныя абавязацельствы бакоў па далейшаму выкарыстанню аб'екта;

іншыя ўмовы, якія ўстанаўліваюцца па пагадненню бакоў, калі іншае не прадугледжана заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.

Аб'екты сацыяльнай інфраструктуры, якія знаходзіліся на балансе дзяржаўнага прадпрыемства, што прыватызуецца, могуць быць перададзены новаму ўласніку гэтага прадпрыемства бязвыплатна без права распараджэння з умовай гарантыі захавання іх мэтавага выкарыстання па дагавору з органам, які кіруе адпаведнай дзяржаўнай маёмасцю.

Дагавор пасля яго падпісання на працягу 10 дзён павінен быць зарэгістраваны ў адпаведным органе прыватызацыі.

Артыкул 22. Афармленне права ўласнасці

Правы валодання і карыстання пераходзяць да новага ўласніка пасля рэгістрацыі дагавора. Правы распараджэння аб'ектам настае з моманту выдачы пасведчання.

Пасведчанне аб праве ўласнасці выдаецца органам Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь па кіраванню дзяржаўнай маёмасцю пры прыватызацыі аб'ектаў рэспубліканскай уласнасці і выканаўчым камітэтам мясцовага Савета народных дэпутатаў па аб'ектах уласнасці адміністрацыйна-тэрытарыяльных утварэнняў на працягу месяца пасля ўнясення плацяжу ў адпаведнасці з дагаворам і прадстаўлення неабходных дакументаў.

Прыватызаванае прадпрыемства падлягае рэгістрацыі ў адпаведнасці з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь як наваствoранае. У назве прадпрыемства павінны быць выключаны тэрміны, якія ўказваюць яго дзяржаўную і ведамасную прыналежнасць.

РАЗДЗЕЛ V. ГАРАНТЫІ І АДКАЗНАСЦЬ

Артыкул 23. Гарантыі работнікам дзяржаўных прадпрыемстваў, якія прыватызуюцца

Юрыдычныя асобы, утвораныя працоўнымі калектывамі, якія ўдзельнічаюць у прыватызацыі сваіх прадпрыемстваў, набываюць іх па цане на 20 працэнтаў менш ад сумы, што падлягае аплаце грашамі.

Калі дзяржаўнае прадпрыемства, якое прыватызуецца, набыта юрыдычнай або фізічнай асобай, то новы ўласнік абавязаны ў тэрміны, агавораныя ў дагаворы, па патрабаванню членаў працоўнага калектыву выкупіць па намінальнаму кошту з улікам індэксацыі іх імянныя прыватызацыйныя чэкі, атрыманыя бязвыплатна, або прапанаваць ім адпаведную долю ва ўласнасці прадпрыемства.

Падрыхтоўка і ажыццяўленне прыватызацыі не могуць быць падставай прыпынення дзейнасці прадпрыемства.

Па абавязацельствах, якія вынікаюць з працоўных адносін, да завяршэння прыватызацыі адказнасць нясе дзяржава.

З моманту завяршэння прыватызацыі гэтыя абавязацельствы пераходзяць да новага ўласніка.

Пасля прыватызацыі дзяржаўнага прадпрыемства члены працоўнага калектыву атрымліваюць права ў кіраванні прадпрыемствам у адпаведнасці з доляй уласнасці, якая належыць ім.

Артыкул 24. Гарантыі ўласніку прыватызаванага аб'екта

Дзяржава гарантуе абарону правоў уласніка аб'екта, якія вынікаюць з дагавора аб набыцці прыватызаванага дзяржаўнага аб'екта.

Уласнік прыватызаванага дзяржаўнага аб'екта не нясе адказнасці па даўгах, прэтэнзіі па якіх не прад'яўлены ў тэрміны, устаноўленыя органам прыватызацыі, і не апублікаваны ў адпаведнасці з артыкулам 18 гэтага Закона.

РАЗДЗЕЛ VI. ЗАКЛЮЧНЫЯ ПАЛАЖЭННІ

Артыкул 25. Несапраўднасць здзелак па прыватызацыі

Здзелкі па прыватызацыі дзяржаўных аб'ектаў, заключаныя з парушэннем гэтага Закона пасля ўвядзення яго ў дзеянне, прызнаюцца несапраўднымі з моманту іх заключэння.

Спрэчкі аб прызнанні несапраўднымі здзелак разглядаюцца ў судовым парадку па іскаx зацікаўленых бакоў, органаў прыватызацыі, пракуратуры.

Артыкул 26. Адказнасць за парушэнне гэтага Закона

Асобы, якія сваімі незаконнымі дзеяннямі садзейнічалі заключэнню здзелак у парушэнне гэтага Закона, нясуць крымінальную і адміністрацыйную адказнасць у адпаведнасці з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь. Асобы, вінаватыя ва ўчыненні такіх дзеянняў, пакрываюць пацярпеўшым страты ў поўным аб'ёме.

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь
С.ШУШКЕВІЧ.

19 студзеня 1993 г.
г.Мінск.
№2103-XII

Пастанова Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

Аб парадку ўвядзення ў дзеянне Закона Рэспублікі Беларусь "Аб раздзяржаўленні і прыватызацыі дзяржаўнай уласнасці ў Рэспубліцы Беларусь"

Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь **пастанаўляе:**

1. Увесці ў дзеянне Закон Рэспублікі Беларусь "Аб раздзяржаўленні і прыватызацыі дзяржаўнай уласнасці ў Рэспубліцы Беларусь" з дня яго апублікавання.

2. Устанавіць, што:

прыватызацыі падлягае маёмасць Рэспублікі Беларусь і адміністрацыйна-тэрытарыяльных утварэнняў;

бязвыплатна ў размеры квот, якія прыпадаюць на кожнага грамадзяніна Рэспублікі Беларусь, перадаюцца 50 працэнтаў маёмасці аб'ектаў, што прыватызуюцца.

3. Устанавіць, што да прывядзення заканадаўства Рэспублікі Беларусь у адпаведнасць з Законам Рэспублікі Беларусь "Аб раздзяржаўленні і прыватызацыі дзяржаўнай уласнасці ў Рэспубліцы Беларусь" прымяняецца дзеючае заканадаўства Рэспублікі Беларусь пастолькі, паколькі яно не супярэчыць дадзенаму Закону.

4. Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь у трохмесячны тэрмін падрыхтаваць і ўнесці на разгляд Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь прапановы аб прывядзенні заканадаўчых актаў Рэспублікі Беларусь у адпаведнасць з гэтым Законам;

распрацаваць і прадставіць на зацвярджэнне Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь Дзяржаўную праграму прыватызацыі на 1993 год;

унесці ў Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь прапанову па пераліку прадпрыемстваў (аб'яднанняў), арганізацый і відаў маёмасці, якія не падлягаюць раздзяржаўленню і прыватызацыі;

прывесці нарматыўныя акты Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь у адпаведнасць з Законам Рэспублікі Беларусь "Аб раздзяржаўленні і прыватызацыі дзяржаўнай уласнасці ў Рэспубліцы Беларусь";

забяспечыць перагляд міністэрствамі, дзяржаўнымі камітэтамі і ведамствамі Рэспублікі Беларусь іх нарматыўных актаў;

распрацаваць і зацвердзіць праграму прыватызацыі дзяржаўных аб'ектаў, якія знаходзяцца ў рэспубліканскай уласнасці, на 1993 год;

распрацаваць і зацвердзіць палажэнні аб ацэнцы аб'ектаў дзяржаўнай уласнасці, аб камісіях па прыватызацыі дзяржаўнай уласнасці, аб аўкцыёнах і конкурсах па набыццю аб'ектаў дзяржаўнай уласнасці, аб пакрыцці затрат, звязаных з работай камісіі па прыватызацыі, тыпавы дагавор паміж органам прыватызацыі і новым уласнікам і іншыя;

распрацаваць і зацвердзіць палажэнні аб спецыялізаваных інвестыцыйных фондах;

забяспечыць распрацоўку і прыняцце нарматыўных актаў, неабходных для выпуску, выдачы, абарачэння і пагашэння імянных прыватызацыйных чэкаў.

5. Мясцовым Саветам народных дэпутатаў:

распрацаваць і зацвердзіць да 1 красавіка 1993 года праграмы прыватызацыі аб'ектаў, што знаходзяцца ва ўласнасці адміністрацыйна-тэрытарыяльных утварэнняў;

вызначыць крыніцы фінансавання работ па прыватызацыі, распрацаваць і зацвердзіць палажэнне аб органах прыватызацыі ўласнасці адміністрацыйна-тэрытарыяльных утварэнняў.

6. Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь у двухмесячны тэрмін вызначыць крыніцы фінансавання работ па прыватызацыі. Сумесна з Нацыянальным банкам Рэспублікі Беларусь распрацаваць парадак утварэння і выкарыстання сродкаў ад прыватызацыі і ўнесці яго на разгляд Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь.

7. Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь сумесна з Нацыянальным банкам Рэспублікі Беларусь у месячны тэрмін унесці ў Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь прапановы аб памерах і парадку збірання пошлін за паслугі, звязаныя з прыватызацыяй.

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь
С.ШУШКЕВІЧ.

19 студзеня 1993 г.
г.Мінск.
№2104-XII

Пастанова Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

Аб праекце Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь

Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь **пастанаўляе:**

1. Канстытуцыйнай камісіі і яе рабочай групе дапрацаваць праект Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь з улікам прапаноў і заўваг, выказаных народнымі дэпутатамі Рэспублікі Беларусь, і замацаваць у ім наступныя асноўныя палажэнні:

а) дзяржава грунтуецца на прынцыпе раздзялення ўлад;

б) вышэйшы орган дзяржаўнай улады — Вярхоўны Савет, частка дэпутатаў якога можа працаваць на пастаяннай аснове, а другая сумяшчае дэпутацкія абавязкі з вытворчай ці службовай дзейнасцю.

Беларусь — прэзідэнцкая рэспубліка, у якой прэзідэнт з'яўляецца кіраўніком выканаўчай улады;

в) пяцігадовы тэрмін паўнамоцтваў Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь;

г) мясцовае самакіраванне ажыццяўляецца грамадзянамі праз мясцовыя прадстаўнічыя органы, мясцовыя рэферэндумы, сходы грамадзян і іншыя формы прамога ўдзелу насельніцтва ў грамадскіх справах у межах кампетэнцыі, прадастаўленай ім законам;

д) паўнамоцтвы органаў мясцовага самакіравання ў вызначэнні сваёй унутранай арганізацыі і стварэння выканаўчых органаў устанаўліваюцца законам;

е) дзяржаўныя гарантыі ўсім грамадзянам роўных правоў для ажыццяўлення гаспадарчай і іншай дзейнасці, акрамя забароненай законам, а таксама стварэння аднолькавых умоў для развіцця ўсіх форм уласнасці;

ж) даступнасць бясплатнага медыцынскага абслугоўвання і атрымання бясплатнай адукацыі ў дзяржаўных установах.

2. Канстытуцыйнай камісіі:

дэталёва вывучыць прапановы па забеспячэнню дзяржавай сацыяльнай абароненасці грамадзян;

пры неабходнасці вызначыць найбольш прынцыповыя пытанні праекта Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь, якія могуць быць вынесены на рэспубліканскі рэферэндум; адпаведныя прапановы ўнесці на разгляд Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь.

3. Зацвердзіць Парадак завяршэння работы над праектам новай Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь (прыкладаецца).

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь С.ШУШКЕВІЧ.

5 лютага 1993 г.
г. Мінск
№2176-XII

Зацверджаны Пастановай Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь ад 5 лютага 1993 года

Парадак завяршэння работы над праектам новай Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь

1. Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь ажыццяўляе паартыкульны разгляд новай Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь на вясенняй сесіі Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь у 1993 годзе.

2. Папраўкі да праекта Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь і асобных яе артыкулаў уносяцца ў пісьмовым выглядзе старшыні Канстытуцыйнай камісіі асобамі і органамі, якія валодаюць правам заканадаўчай ініцыятывы, не пазней чым за 30 дзён да вызначанай даты разгляду праекта Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь на сесіі Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь. Яны павінны быць сфармуляваны ў выглядзе рэдакцыі адпаведных артыкулаў праекта і абгрунтаваны іх аўтарамі.

3. Заўвагі і прапановы абагульняюцца рабочай групай Канстытуцыйнай камісіі. Па заўвагах і прапановах органаў і асоб, якія валодаюць правам заканадаўчай ініцыятывы, складаецца тлумачальная запіска, якая прыкладаецца да праекта Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь, што рассылаецца народным дэпутатам Рэспублікі Беларусь у адпаведнасці з Часовым рэгламентам Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь.

Заўвагі і прапановы, загадзя не прадстаўленыя ў Канстытуцыйную камісію, на сесіі не разглядаюцца.

4. Пры абмеркаванні заўваг і прапаноў на пасяджэнні Канстытуцыйнай камісіі павінны быць заслуханы прадстаўнік рабочай групы (эксперт), аўтар, а таксама па два члены Канстытуцыйнай камісіі, якія выступаюць адпаведна "за" і "супраць" папраўкі.

Заўвагі і прапановы асоб і органаў, валодаючых правам заканадаўчай ініцыятывы, якія не падтрыманы Канстытуцыйнай камісіяй, на разгляд сесіі ўносяцца ў абагульненым выглядзе з тлумачальнай запіскай.

5. Праект Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь, дапрацаваны з улікам прапаноў і заўваг, выносіцца Канстытуцыйнай камісіяй на разгляд Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь.

Рашэнне Канстытуцыйнай камісіі прымаецца большасцю галасоў ад агульнай колькасці яе членаў. Пасяджэнне Канстытуцыйнай камісіі правамоцнае, калі на ім прысутнічае больш паловы асоб, якія ўваходзяць у яе склад.

6. Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь праводзіць паартыкульнае абмеркаванне праекта Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь і галасаванне па праекту Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь або па яго рашэнню — па главах і раздзелах.

7. У выпадку неабходнасці члены Канстытуцыйнай камісіі і яе рабочай групы могуць выступаць на сесіі з адказамі на пытанні народных дэпутатаў Рэспублікі Беларусь. Пытанні па праекту Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь задаюцца ў пісьмовым выглядзе.

8. Па рашэнню Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь да правядзення галасавання па праекту Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь цалкам ён накіроўваецца ў Канстытуцыйную камісію для праверкі на адсутнасць унутраных супярэчнасцей і правільнасць узаемасувязей яго артыкулаў.

9. Пытанні, якія не ўрэгуляваны дадзеным Парадкам, вырашаюцца ў адпаведнасці з Часовым рэгламентам Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь.

Закон Рэспублікі Беларусь

Аб унясенні змяненняў у Закон Рэспублікі Беларусь "Аб Савеце Міністраў Рэспублікі Беларусь"

Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь **пастанаўляе:**

У артыкуле 25 Закона Рэспублікі Беларусь ад 20 чэрвеня 1979 года "Аб Савеце Міністраў Рэспублікі Беларусь" (ЗЗ БССР, 1979 г., N 18, арт. 296; Ведамасці Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь, 1992 г., N 6, арт. 98, арт. 104) словы "Міністэрства транспарту" замяніць словамі "Міністэрства транспарту і камунікацый".

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь
С.ШУШКЕВІЧ.

5 лютага 1993 г.
г.Мінск.№2173-XII

ЗАМЕЖЖА

• ІТАР-ТАСС • НАРОДНАЯ ГАЗЕТА •

Пульс дня

Назарбаеў зрабіў кароткі прыпынак. У Анкары

"Адносіны паміж Казахстанам і Турцыяй хутка развіваюцца", — заявіў прэм'ер-міністр Турцыі Сулейман Дэмірэль на сустрэчы з прэзідэнтам Казахстана Нурсултанам Назарбаевым, які зрабіў кароткі прыпынак у Анкары па шляху з Егіпта на радзіму.

С.Дэмірэль і Н.Назарбаеў правялі перамовы, у ходзе якіх закраналіся пытанні, што датычаць развіцця двухбаковых сувязей.

Амерыканцы заваёўваюць расійскі рынак

Амерыканскія карпарацыі працягваюць лідзіраваць сярод замежных фірм, якія зацвярджаюцца ў Расіі, ва ўсялякім выпадку ў колькасных адносінах, паведаміла газета "Крысчэн Саенс Манітор" са спасылкай на міністэрства гандлю ЗША.

Тры гады назад, указвае яна, налічвалася толькі прыкладна 35—40 кампаній, якія базіруюцца ў Злучаных Штатах, якія мелі "плацдармы" таксама на расійскай зямлі. Цяпер іх каля 300.

Харватыя ставіць свае ўмовы

Харвацкі ўрад пагодзіцца прадоўжыць знаходжанне сіл ААН на сваёй тэрыторыі толькі пры ўмове, калі іх дзейнасць будзе накіравана на аднаўленне дзяржаўнай улады Харватыі на ўсёй яе тэрыторыі.

Такое патрабаванне ўтрымліваецца ў пісьме пастаяннага прадстаўніка Рэспублікі Харватыя пры ААН Марыо Нобіла, распаўсюджаным у штаб-кватэры ААН у якасці дакумента Савета Бяспекі.

Сальда становіцца ўсё больш станоўчым

Чарговы прыступ рэзкай крытыкі ў адрас Японіі з боку ЗША і іншых яе буйнейшых гандлёвых партнёраў пагражае выклікаць абнародаваныя міністэрствам фінансаў Японіі даных аб знешнегандлёвым балансе краіны на студзень гэтага года.

Станоўчае сальда знешнегандлёвага балансу Японіі вырасла ў мінулым месяцы ў параўнанні са студзенем 1991 года на 39,4 працэнта, склаўшы ў абсалютным выражэнні 5,29 млрд. долараў — рэкордна высокі паказчык за ўсю пасляваенную гісторыю краіны.

Пра лёс расіян кажуць у ААН

Для Расіі не абыякавы лёс мільёнаў расіян, якія апынуліся з прычыны распаду Савецкага Саюза жыхарамі іншых дзяржаў.

Заклапочанасць выклікае, у прыватнасці, іх становішча ў Латвійскай Рэспубліцы і Эстонскай Рэспубліцы, заявіў на 49-й сесіі камісіі ААН па правах чалавека прадстаўнік Расіі Вячаслаў Бахмін.

У нашых суседзяў

Літва стварыла сабе куміра

Днямі ў суседняй Літве ўпершыню за 600-гадовую гісторыю гэтай дзяржавы адбыліся ўсенародныя выбары прэзідэнта рэспублікі. Адметна, што разам з латвійскімі, шведскімі, польскімі, італьянскімі, малдаўскімі і турэцкімі назіральнікамі за ходам выбараў кіраўніка Літоўскай Рэспублікі сачылі і прадстаўнікі Беларусі: парламентарыі Іван Авін, Уладзімір Новік і Франц Мінько.

Аглядальнік "Народнай газеты" сустрэўся з народным дэпутатам Уладзімірам Новікам і папрасіў падзяліцца сваімі ўражаннямі аб гэтай гістарычнай падзеі.

— Уладзімір Уладзіміравіч, найперш хацелася б даведацца, ці не было парушэнняў закона падчас выбараў першага прэзідэнта Літвы?

— Разам з прадстаўніком Літоўскага Сойма мы аб'ехалі ўсе памежныя з Беларуссю раёны і нідзе не заўважылі парушэння працэдуры выбараў. Нас вельмі здзівіла надзвычайная актыўнасць грамадзян Літвы, адчувалася, што людзі занепакоены лёсам дзяржавы і звязваюць свае надзеі на лепшае жыццё менавіта з новым прэзідэнтам. Вось толькі, як выявілася, не кожны з 2 мільёнаў 600 тысяч маючых права голасу грамадзян Літвы змог прыняць удзел у выбарах, прычым пазбавіліся такога права нават некаторыя з тых, хто прыйшоў на выбарчы ўчастак.

— Чаму?

— Справа ў тым, што зараз у Літве праводзіцца абмен савецкіх пашпартоў на нацыянальныя і пэўная група людзей, здаўшы "малаткаста-сярпасты", не змагла атрымаць новы пашпарт. Таму на выбарчых участках гэтым людзям без пашпарта, сярод якіх пераважную большасць складалі вясковыя дзяды і бабулі, адмаўлялі ў выдачы бюлетэняў. Не ведаю дакладна, колькі чалавек было такім чынам пазбаўлена права голасу (прычым без парушэння закона), але адно магу сказаць з упэўненасцю: падобная акалічнасць даражэй абышлася Бразаўскасу. Увогуле, як мы заўважылі, сярод беларусаў, што жывуць у Літве, ды і самых літоўцаў Альгірдас Бразаўскас намнога больш папулярны, чым яго сапернік. Людзям імпануе палітычная разважлівасць і памяркоўнасць Бразаўскаса, яго прагматычны падыход да пытання аб супрацоўніцтве з краінамі СНД. Я мяркую, што ў бліжэйшы час Літва будзе прысутнічаць на самітах кіраўнікоў краін Садружнасці ў якасці назіральніка, бо за перыяд праўлення Ландсбергіса большасць жыхароў рэспублікі, здаецца, зразумела, што на Захадзе іх праблемы мала каго хвалююць, трэба зноў паварочвацца на Усход, наладжваць былыя гаспадарчыя сувязі. Эканамічная неабачлівасць былога кіраўніцтва рэспублікі прывяла да рэзкага спаду вытворчасці ў прамысловасці і сельскай гаспадарцы, да энергетычнага голаду. Зараз у Вільнюсе спынена падача цяпла ў кватэры, цёплая вада з"яўляецца толькі на вялікія святы. Безумоўна, такое жыццё не можа задавальняць людзей, ім патрэбен кіраўнік, які стаў бы гарантам стабільнасці. Мне здаецца, Альгірдас Бразаўскас на гэту пасаду больш падыходзіць, чым Стасіс Лазарайціс. І не толькі таму, што Дэмакратычная партыя працы, якую ўзначальвае Бразаўскас, мае ў Сойме 71 месца, фракцыя "Саюдзіса" — усяго 16. Сама асоба Бразаўскаса як чалавека, што ўсё жыццё пражыў разам са сваім народам і нямала зрабіў дзеля дабрабыту Літвы, выклікае ў жыхароў рэспублікі нейкую асабліва шчырую павагу і давер. Гэта адчувалася ў размовах з карэннымі літоўцамі, тамтэйшымі беларусамі, палякамі, рускімі. А вось Лазарайціс, нягледзячы на даволі вялікі аўтарытэт сярод літоўскай эміграцыі, дзе ён нарадзіўся і пражыў большую частку свайго жыцця, мне здаецца, для большасці грамадзян Літвы застаецца чужым. Ён, дарэчы, да гэтай пары не мае пастаяннай кватэры ў Літве, жыве ў гатэлі.

— Уладзімір Уладзіміравіч, а вы асабіста падчас знаходжання ў Літве не прыйшлі да высновы, што і нам патрэбен прэзідэнт?

—Так, усенародна абраны прэзідэнт як гарант стабільнасці нам, магчыма, патрэбен. Але гэта павінен быць бясспрэчны палітычны лідэр, сапраўдны народны кумір. Такога палітыка на Беларусі я пакуль што не бачу. Ды гэта і не дзіўна. У нас, у адрозненне ад Літвы, грамадства, на жаль, не такое нацыянальна свядомае, маладыя дэмакратычныя партыі не маюць пад сабой трывалай сацыяльнай асновы. Калі гэта ўсё з"явіцца, то, я ўпэўнены, беларусы таксама выберуць сабе прэзідэнта, які будзе ставіць інтарэсы нашай дзяржавы вышэй за любыя палітычныя амбіцыі.

Гутарыў Мікола ДЗЯБЕЛА.

Фидель Кастро верен своим идеям

Кубинский руководитель Фидель Кастро обвинил Соединенные Штаты в том, что, ужесточая экономическую блокаду Кубы, они пытаются заставить кубинцев "сдаться из-за голода и болезней".

Выступая в Сантьяго-де-Куба перед кандидатами в депутаты провинциальных ассамблей народной власти и парламента, он выразил уверенность в том, что антикубинская политика США не заставит республику отказаться от борьбы за свою независимость и от системы социальной справедливости, созданной после революции.

Сергей СЕРЕДА.

Эўрыка!

Плуг супраць... радыяцыі

Вядома, наколькі небяспечна займацца земляробствам у чарнобыльскай зоне. Гэтай праблемай зацікавіўся дацкі вучоны І.Радам і сканструяваў спецыяльны плуг, які здымае верхні слой глебы (3—10 сантыметраў) і закопвае яе на глыбіню да 45 см. Пры гэтым не парушаецца структура прамежкавага ізаляванага слою. Плуг праходзіць кожную раллю двойчы: спачатку пракладвае саму раллю, а потым зразае верхні слой з суседняй паласы, пераносіць яго на дно і зрушвае глебу ўбок...

Пратэз-аўтамат

У Японіі з'явіўся пратэз, у якім мікрапрацэсар забяспечвае аўтаматычнае рэгуляванне пнеўматычнай кампрэсіі ў залежнасці ад тэмпу хадзьбы інваліда і ён не кульгае. У новым пратэзе запраграміравана таксама пяць "хуткасцей". Спецыяльны механізм вымярае тэмп згінання нагі, а клапан рэгулюе ціск у пнеўмацыліндры.

СВЕТ В ОКНЕ

ВЫПУСК 4 (50)

Армейские были

Наблюдательный солдат Злодеев

Дмитрий МАКОВИН

В 1951 году я служил в Группе советских оккупационных войск в Германии — было такое объединение...

На политзанятиях проводилось обсуждение фильма "1919-й год". Был там такой эпизод: успешно проведя бой под Царицыном, Сталин, находясь на наблюдательном пункте, сказал примерно следующее: "Вот, а сейчас и подкрепиться можно". И начал есть кашу из солдатского котелка.

Замполит капитан Зайцев, проводивший политзанятия, с удовольствием отмечал эпизод с кашей.

Вдруг поднялся рядовой Злодеев:

— Товарищ капитан! Неужели это все правда, что показывают в кино про товарища Сталина?

Замполит начал бледнеть... А Злодеев продолжал:

— Возьмите картину "Падение Берлина". Там показано, как в конце войны товарищ Сталин прилетает в Берлин и на аэродроме целуется с нашей русской девушкой, которая была в немецкой неволе. Она — помните? — сама полезла целоваться. Ну, разве это допустимо? А вдруг она больная какая? И товарищ Сталин мог бы заразиться через поцелуй...

Замполит сидел бледный, окаменевший. Наконец, он разжал зубы и выдавил из себя:

— Ну и скажешь ты, Злодеев. Это же кино. Не принимай за чистую монету все, что там показывают.

— Так вот я и не принимаю, — откровенно сказал солдат.

Імгненне і вечнасць

Советы бывалого человека

Вы покупаете водочку...

Теперь продается большое количество самых разных спиртных напитков. Некоторые из них изготовлены нелегально, сомнительного качества. Как определить, например, фальсифицированная перед вами водка или нет. Вот несколько советов...

У настоящей водки на этикетке с обратной стороны должен быть штамп с цифрами и клей нанесен ровными полосами.

На пробке у подлинного продукта — с боков три характерные выемки от фабричного зажима. У подпольных цеховиков такой отметины нет.

Можно определить происхождение водки, плюнув на собственную ладонь и покрутив по ней донышком бутылки. Остался на руке черный круг — ясно, что она прошла через заводской конвейер. Нет — возникают сомнения.

Сделайте поллитровкой несколько интенсивных вращательных движений. Образовавшийся в ней "столб" из воздушных пузырьков в фальсификате рассасывается быстро, а в "монопольке" стоит довольно долго.

Советует Владислав ТИМОФЕЕНКО, ветеран войны, ветеран труда, ветеран комсомола, ветеран борьбы с алкоголизмом.

Рисунок Олега ПОПОВА.

О чем свидетельствует мировая практика

Что такое рыночная экономика

Посольство США в Республике Беларусь и Информационная служба США (ЮСИС) любезно предоставили "Народной газете" серию материалов под общим названием "Что такое рыночная экономика". Надеемся, они представят интерес для читателей нашего издания.

На протяжении всей истории каждое общество сталкивалось с основополагающей экономической проблемой: что и для кого производить в мире ограниченных ресурсов. В 20-м веке две конкурирующие экономические системы (в широком смысле этого слова) — командная экономика, управляемая централизованным правительством, и рыночная экономика, основанная на частном предпринимательстве, — дали два совершенно различных ответа на этот вопрос. Сегодня, в последнем десятилетии 20-го века, совершенно ясно, что централизованная, командная экономическая модель, в какой бы части света она ни устанавливалась, не смогла поддержать устойчивый экономический рост, достигнуть какого-то уровня процветания или даже просто создать для своих граждан экономическую обеспеченность.

И все же, несмотря на наглядный успех рыночной экономики в различных обществах — от Западной Европы до Северной Америки и Азии, основополагающие принципы и механизмы этой альтернативной экономической системы для многих остаются неизвестными или непонятыми. Происходит это частично потому, что рыночная экономика — не идеология, а комплекс проверенных временем методов и установлений, направленных на то, чтобы отдельные личности и общества жили в условиях экономического процветания. Рыночная экономика по самой своей природе является децентрализованной, гибкой, практичной и изменяемой. Центральным для нее является тот факт, что она лишена центра. Недаром "невидимая рука" стала метафорой, наиболее образно определяющей сущность частного рынка.

Рыночная экономика может быть практичной, но она зиждется на фундаментальном принципе личной свободы: свободы потребителя выбирать из многих конкурирующих продуктов и видов услуг; свободы производителя открыть или расширить дело и таким образом взять на себя связанный с этим риск и получить вознаграждение в случае успеха; свободы работника выбрать себе работу или карьеру, вступить в профсоюз или переходить от одного работодателя к другому. Именно это утверждение свободы, риска и возможностей объединяет современную рыночную экономику с политической демократией. Рыночная экономика не свободна от несправедливостей и злоупотреблений — порой достаточно серьезных, — но нельзя тем не менее отрицать, что современное частное предпринимательство и предпринимательский дух, вкупе с политической демократией, предлагают самые лучшие перспективы для сохранения свободы и самые широкие возможности для экономического роста и процветания для всех людей.

Командная и рыночная экономика

Такие продукты, как хлеб, мясо, одежда, холодильники, жилье, производятся и продаются сегодня практически в любой стране мира. Производственные методы и ресурсы, используемые для создания этих продуктов, часто очень схожи в разных странах — хлеб, например, печет булочник, используя для этого муку и воду, а часто также соль, сахар и дрожжи. Когда хлеб вынут из печи, буханки продаются потребителям в магазинах, которые могут быть очень похожи друг на друга, хотя бы внешне, в странах с различными экономическими системами.

Командные решения по поводу одежды

Несмотря на это очевидное сходство, если мы сравним рыночную экономику стран Северной Америки, Западной Европы и Японии с командной экономикой бывшего Советского Союза, стран Восточной Европы и некоторых стран Азии на протяжении прошедших пятидесяти лет, то увидим, как резко различаются между собой процессы, используемые для определения того, какая продукция должна быть произведена, каким образом, какова должна быть ее цена и кто станет ее потребителем. Чтобы более наглядно увидеть эти различия, рассмотрим процесс принятия решений о производстве и сбыте какого-то одного вида продукции — скажем, рубашек и блузок — в условиях этих двух экономических систем.

В командной экономике правительственные комитеты по экономическому планированию, эксперты по вопросам производства и политические должностные лица устанавливают уровни производства для этих товаров и определяют фабрики, которые будут их выпускать. Центральные планирующие органы также устанавливают цены на рубашки и блузки и заработную плату производящим их рабочим. Этот комплекс централизованных решений определяет количество, разнообразие и цены на предметы одежды и на другие продукты.

Нетрудно предвидеть, что этот ограниченный выбор товаров быстро распродается и исчезает с прилавков. Почему? Потому что либо фабрики не смогли выполнить установленную для них производственную норму, либо центральные плановые органы недооценили, какое количество рубашек люди захотят купить по установленной ими цене. В любом случае, если плановики не примут меры для увеличения производства или повышения цен, или того и иного вместе, дефицит товаров не исчезнет.

По мере роста населения в странах с командной экономикой, а также увеличения числа новых продуктов и их усложнения центральным плановым органам становится все труднее избежать дефицита многих продуктов, которые потребители хотят купить, или избытка тех, которых они не хотят. Растет число продуктов и людей, изменяются производственные технологии, и центральные планирующие органы оказываются перед необходимостью принимать гигантское количество решений, а вместе с тем чудовищно увеличивается вероятность того, что в ряде мест что-то может не сработать, подвергая тем самым опасности выполнение общего плана национальной экономики.

Такое явление невозможно в условиях рыночной экономики, поскольку эта система функционирует совершенно иным способом.

Начнем с того, что не существует министерства, решающего, какое количество рубашек и блузок должно быть произведено и какого они должны быть цвета и фасона. При рыночной экономике любой человек или компания может принять решение о производстве и продаже рубашек и блузок, и многие так и поступят, если будут считать, что могут продать эту продукцию по цене, достаточно высокой, чтобы покрыть производственные расходы, и заработать на этом виде одежды больше, чем на чем-то другом. Это ведет к прямой конкуренции между разными фирмами, производящими и продающими эту продукцию, а конкуренция и является одной из основных причин разнообразия фасонов, материалов и типов одежды, дающих потребителю в условиях рыночной экономики возможность выбора.

Конечно, если потребители решат покупать лишь один вид рубашек и блузок из месяца в месяц и из года в год, производители скоро поймут, что нет никакого смысла производить другой тип продуктов. Однако в условиях, когда людям предоставляется возможность выбора из большого разнообразия одежды, такое не происходит.

Цена рубашек

Другой ключевой момент, характерный для рыночной экономики, заключается в том, что цены на рубашки и другие продукты, продаваемые в магазинах, не устанавливаются плановыми органами. Каждый продавец свободен повышать или снижать цены в соответствии с изменяющимися рыночными условиями. Например, если в какой-то момент один вид рубашек начинает пользоваться большим спросом и продавцы боятся, что эти рубашки будут раскуплены до того, как они смогут пополнить свои запасы, цена на этот вид рубашек обычно повышается, по крайней мере на то время, пока не приходит новая партия товара. Повышение цены дает возможность достигнуть сразу двух целей: во-первых, если этот вид рубашек станет дороже других видов рубашек или иных товаров, некоторые потребители предпочтут покупать их в меньшем количестве и в большем количестве другие товары; во-вторых, поскольку доход от более высоких цен идет напрямую тем, кто производит и продает рубашки, а не правительству, более высокие цены увеличивают доход фирм, осуществляющих производство и продажу этих рубашек, и позволяет им производить и продавать большее количество единиц. Фирмы, производящие другие виды продукции, также видят, что производители рубашек получают более высокие прибыли, и это стимулирует некоторые фирмы прекратить производство чего-то другого и начать производить рубашки, пользующиеся большим спросом.

Все эти факторы — потребители, покупающие меньшее количество рубашек, производители рубашек, производящие их в большем количестве, и другие фирмы, решающие начать производство этих рубашек, — способствуют тому, что дефицит будет в скором времени преодолен. Заметьте, что принятие всех этих решений происходит без участия центральных плановых органов. На самом деле, процесс происходит быстрее, а в каком-то смысле даже автоматически, именно потому, что решения потребителя и производителя децентрализованы.

Рынки

Более высокие цены на рубашки стимулируют потребителя и производителя реагировать таким образом, ибо им разрешено пожинать плоды собственных решений, одновременно беря на себя связанные с этим расходы и риск. Например, потребители, согласные платить более высокую цену, могут получить самые ходовые рубашки, но они должны потратить на это больше денег и, значит, отказаться от других товаров или услуг. На другой, производственной стороне рынка фирмы, производящие ходовые рубашки, могут продавать их по конкурентоспособной цене и получать прибыли. Но производители, производящие не пользующиеся спросом продукты или неэффективно ведущие дело и затрачивающие слишком много денег на производство своей продукции, понесут убытки. С течением времени они или должны научиться производить продукцию эффективно и быть конкурентоспособными — то есть выпускать продукцию, пользующуюся спросом у потребителей, по конкурентоспособной цене, или они потеряют свое дело и кто-нибудь другой станет владельцем их фабрик, станков и других ресурсов. Вот вкратце, как действуют экономические стимулы в рыночной экономике.

Тот же самый основной процесс действует во многих других типах рынков — в буквальном смысле всюду, где любая цена может подниматься и падать, включая цены на труд, которым заняты люди, на продукты питания, на деньги, которые они сберегают или, наоборот, берут взаймы у банков.

Тем не менее рыночная экономика не предлагает чудодейственных решений, и правительство играет важную роль, помогая решать проблемы, которые не могут быть полностью решены системой частных рынков. Более того, рыночная экономика ни в коем случае не имеет иммунитета к насущным вопросам государственной политики в сегодняшней глобальной экономике — среди этих проблем инфляция, безработица, загрязнение окружающей среды, бедность и барьеры на пути международной торговли. Тем не менее по сравнению с хроническими дефицитами и неэффективностью, свойственными командной экономике, экономика свободного рынка предлагает большие возможности для экономического роста, технического прогресса и процветания.

Давайце задумаемся...

Гістарычны мазахізм

Уладзімір ЕМЯЛЬЯНЧЫК,
навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі Акадэміі навук Беларусі

Сувораў — герой. Але чый? Над гэтым пытаннем варта задумацца нам усім напярэдадні канферэнцыі, якая чамусьці рыхтуецца ў Мінску

Нявольніцтва й жабрацтва так нас звела
І так нам высмактала з сэрца сок,
Што н'ат у вочы глянуць, плюнуць смела
Не сьмеем, стоптаныя на пясок.

Я.Купала.
"Перад будучыняй".

Сімвалы імперскага менталітэту, яшчэ зусім нядаўна, здавалася, непарушна ўмацаваныя на ўскраінах былога СССР, апынуліся пад пагрозай перагляду і выкрыцця. Перш — за ўсё гэта тычыцца грамадства, звязаных з ім міфаў, якія з цягам часу сталі набываць выгляд "бясспрэчных ісцін". Вызначальная тэорыя "старэйшага брата" пачынае крышыцца, што і прымусіла беларусаў пільней углядацца ў сваё мінулае. Узнікаючыя пры гэтым складанасці часам даводзяць да эмацыянальных узаемных абвінавачванняў ці то ў нацыяналізме, якога ў становішчы, заходнеэўрапейскім сэнсе гэтага слова беларусам няма, ці то ў шавінізме.

Але ў беларусаў, як падаецца, рэч трохі іншая. Яна заключаецца ў тым, што ў адрозненне ад прадстаўнікоў "метраполіі" (далей...), яны імкнуцца прышчапіць да тутэйшай зямлі сакавітыя "маскоўскія дулі" адзінага гістарычнага лёсу дзяржавы, беларусы не пагаджаюцца.

Яны на правах сапраўдных гаспадароў сваёй зямлі і нашчадкаў свайго мінулага маюць неад'емныя права самім распрацоўваць гісторыю сваёй Бацькаўшчыны.

Надзвычай паказальным у гэтым плане з'яўляецца асоба расійскага палкаводца А.В.Суворава, вызначыць яго ролю ў гісторыі Беларусі. Часам у прадстаўнікоў імперскага мыслення здараецца так, што сама асоба Суворава як бы ўжо адступае на другі план. А на першы выходзіць пытанне: быць ці не быць незалежнай Беларусі, прызнаваць ці не прызнаваць гэтую незалежнасць?

Гэтае пытанне — прыхаванае, напрамую яно не ставіцца, але кожнаму зразумела: калі героем чужой дзяржавы, душыцеля прагрэсіўных памкненняў лепшых сыноў нашай Бацькаўшчыны, навязваюць у "беларускія героі", дык нас, беларусаў, як бы і няма. Бо, узвялічваючы славу захопніка, мы самі прызнаём сябе "няпоўнымі", у гістарычнай непаўнацэннасці, адмаўляем сабе ў праве на існаванне, дзякуючы за кожнае крыванне "вызваленне" і "выратаванне", што ўжо мяжуе з гістарычным мазахізмам.

Дык хім жа для нас, сучасных беларусаў, сапраўды з'яўляецца асоба Аляксандра Суворава? Якое месца займае яго дзейнасць у нашай гісторыі? Перш чым паспрабаваць адказаць на гэта пытанне, адзначым наступнае: А.В.Сувораў — вялікі палкаводзец часоў Расійскай імперыі, які аддана служыў яе інтарэсам. Месца і роля яго ў гісторыі Расіі грунтоўна вывучаны. Мы ж, грамадзяне незалежнай Беларусі, тэрыторыя якой у XVIII ст. была складовай часткай Рэчы Паспалітай Двух Народаў (Польскай Кароны і Вялікага княства Літоўскага), маем неад'емнае права на ўласны позірк — хто заслугоўвае ўшанавання ў нашай гісторыі, а хто не. Ніхто і ніколі не выкрасліць імя Суворава з нашай гісторыі. Але ён заставаўся і застаецца ў ёй перш за ўсё як адзін з галоўных душыцеляў паўстання 1794 г. пад кіраўніцтвам Т.Касцюшкі, якое ахапіла значную частку тэрыторыі сучаснай Беларусі. Далейшае ігнараванне асобы нашага славутага земляка, нацыянальнага героя ЗША, Польшчы і, безумоўна, Беларусі, ганаровага грамадзяніна Францыі праз дэманстратыўнае ўзвелічванне асобы Суворава, спроба падмяніць ахвяру і героя не могуць быць прызнанымі ні з грамадскага, ні з навуковага пункту гледжання.

❑

А цяпер звернемся да фактаў. Калі ж і пры якіх абставінах з'яўляецца Сувораў на Беларусі? Першы раз асабіста гэта ажно ўлетку 1769 г., падчас дзейнасці Барскай канфедэрацыі (1768—1772 гг.). Тады для падаўлення ўзброенага выступлення значнай часткі польска-беларуска-літоўскай шляхты супраць прарасійскай палітыкі караля Рэчы Паспалітай Станіслава Аўгуста Панятоўскага (і Расіі суседняй імперыі) у складзе корпуса генерала Нумерса рушыў Сувораў са сваёй брыгадай праз Оршу на Менск і Варшаву. Біёграфы будучага фельдмаршала і генералісімуса адзначаюць, што "в проходе Суворова через Литву (чытай: Беларусь. — Аўт.) усмирены многие мятежи и беспокойства". У верасні таго ж 1769 г. сувораўская брыгада вызначылася ў бітве з канфедэратамі пад вёскай Арэхава (22 км на поўдзень ад Маларыты, 70 км — ад Берасця). Абодва бакі біліся зацята, саступаць ніхто не хацеў. Між тым набліжалася ноч, а зыход змагання яшчэ быў не ясны, давала сябе адчуваць стома як сярод расійцаў, так і канфедэратаў.

Тады, спяшаючыся скончыць справу на сваю карысць, Сувораў аддае загад абстраляць з гармат і паліць вёску, якая знаходзілася за пазіцыямі канфедэратаў. Што паспяхова і было зроблена. "Деревня позади их зажжена гранатою", — напіша потым Сувораў у "Автобиографии". Пасля была загадана ўдарыць у штыкі. Канфедэраты адступілі праз загарачаную вёску, многія з іх загінулі каля хат і на агародах. Зацятасць бойкі прывяла да таго, што і параненых дабівалі штыкамі. "Урон их был знатен".

Цяпер у Арохаве "ў гонар перамогі А.В.Суворава над польскімі (? - Аўт.) канфедэратамі ў 1771 г. (?)" устаноўлены абеліск. БелСЭ у артыкуле пра Арохава падае яшчэ, што там "у Айчынную вайну фашысты спалілі 101 будынак, забілі 66 жыхароў". Дык хай паважаныя архэолагі ведаюць, што палілі іх вёску і раней, і што, калі будуць у Брэсцкай вобласці, гонар ставіць абеліскі і гонар інш[illegible] падпальшчыкам.

❑

Яшчэ раз "вызначыўся" Сувораў на беларускай зямлі, калі ў ноч з 22 на 23 верасня 1771 г. разбіў пад Сталовічамі канфедэрацкі атрад пад камандаваннем гетмана Вялікага княства Літоўскага Міхала Казіміра Агінскага. "И вся Литва успокоилась". За гэтую перамогу Кацярына II узнагародзіла Суворава ордэнам Св.Аляксандра Неўскага. Усяго каля чатырох гадоў змагаўся Сувораў з канфедэратамі на тэрыторыі Рэчы Паспалітай — стаў генерал-маёрам, атрымаў ордэн і дзесяць тысяч рублёў за ўзяцце Кракава.

❑

А потым толькі больш чым праз 20 гадоў Сувораў ізноў з'яўляецца на Беларусі. Адбылося гэта падчас паўстання 1794 г. пад кіраўніцтвам Т.Касцюшкі. Перад 1794 г. Сувораў часова апынуўся як бы па-за справамі, і не можа не ўразіць яго імкненне трапіць любой цаной на "тэатр вайсковых дзеянняў" у Рэч Паспалітую, каб прадухіліць распаўсюджанне рэвалюцыйнай "французскай заразы".

Кацярына II на неаднаразовыя просьбы Суворава накіраваць яго ў дзеючую армію спачатку адказвала адмоўна. Яна матывавала гэта тым, што "памнажаюцца справы дома".

Нарэшце па распараджэнню графа П.Румянцава, якому былі падначалены расійскія войскі ў паўднёвых раёнах імперыі, мяжуючых з Рэччу Паспалітай і Турцыяй, Сувораў атрымаў дазвол выступіць з Нямірава ў накірунку Берасця. Імклівым маршам з 25 жніўня, павялічыўшы па дарозе свае сілы з 4,5 да 12 тысяч чалавек, ён у сярэдзіне верасня выводзіць войскі на Беларусь.

Пад Дывінам 14 верасня адбылася першая сутычка расійцаў з трохсоценным атрадам касцюшкаўцаў, які быў разбіты. 25 чалавек з афіцэрам трапілі ў палон. На досвітку 15 верасня перадавыя атрады Суворава ў прадмесці Кобрына ўступілі ў бой з чатырохсоценным мясцовым паўстанцкім атрадам паявтовага генерал-маёра К.Рушчыца. Атрад быў "рассеяны". У палон трапіла некалькі дзесяткаў чалавек. Сам Рушчыц, паранены, з 50 паўстанцамі паспеў адысці ў накірунку Берасця.

Адтуль насустрач Сувораву надыходзіў корпус К.Серакоўскага, у якім было да 11 тысяч чалавек, у тым ліку каля трох тысяч беларускіх сялян-касінераў, набраных яшчэ пад Слонімам, Ружанамі і Бярозай. 17 верасня пад вёскай Крупчыцы, у 14 км ад Кобрына, адбылася бітва. Выкарыстаўшы абхадны манеўр праз балота і рэчку Трасцяніцу, наладзіўшы гаць і пераправу (для гэтага былі разабраны вясковыя хаты), расійцы пасля адчайнага супраціўлення прымусілі паўстанцаў пад пагрозай акружэння пакінуць свае пазіцыі. Сам Сувораў адзначыў мужнасць паўстанцаў: "Атакованный неприятель сражался сильно более 5-ти часов, но разбит, потерял убитыми до двух тысяч..."

Сярод загінуўшых большасць складалі беларускія сяляне, узброеныя косамі. Яны найменей былі дасведчаныя ў вайсковай справе. Частка з іх спрабавала знайсці паратунак за сценамі крупчыцкага кляштара кармелітаў, але і там іх бязлітасна пасеклі казакі.

На гэтым месцы ў гонар сувораўскіх "чудо-богатырей" нядаўна ўстаноўлены мемарыяльны знак...

Потым 19 верасня пад Берасцем, ля Тэрэспаля, зноў жа пасля нечаканага імклівага нападу і жорсткага васьмігадзіннага бою Сувораў канчаткова разбівае корпус Серакоўскага. Астаткі паўстанцаў разышліся па лясах і, паводле сведчанняў таго ж Суворава, тых,"кои не сдаются и сами не являются, перестреливают поныне егеря и иная пехота, как-то в болотах, кои в них не перетонули".

Аднак баі з паўстанцамі паказалі Сувораву, што перад ім ужо не "тлумныя скопішчы Барскай канфедэрацыі", а болей арганізаваны і значна лепш падрыхтаваны праціўнік, які "ўпарта змагаецца" і "добра манеўруе". Хоць страты забітымі і паранеными ў расійцаў і не былі такімі значнымі (пасля бою пад Берасцем Сувораў пісаў аб іх, як аб "прыкметных, але невялікіх"), усё ж супраціўленне, якое аказалі ім паўстанцы, прымусіла яго затрымацца амаль на месяц, перш чым рушыць далей на Варшаву.

Скончыў сваё змаганне з паўстанцамі Сувораў пад сценамі Варшавы ўзяццем яе прадмесця Прагі на правым беразе Віслы. Бітва за Прагу (4.XI.1794 г.), якую, дарэчы, абаранялі і некалькі тысяч беларуска-літоўскіх паўстанцаў, увайшла ў гісторыю як разня. Падчас штурму Прагі расійцамі, паводле сведчання сучаснікаў (у тым ліку і з расійскага боку), кроў лілася ручаямі. Пры абароне загінула некалькі тысяч жыхароў Прагі, а таксама 10 тысяч паўстанцаў і 4 тысячы ўзброеных варшавян-добраахвотнікаў, больш як 2 тысячы абаронцаў патанула ў Віслe, паўтары тысячы трапіла ў палон. Адзін з кіраўнікоў паўстання на Беларусі і Літве генерал-лейтэнант Якуб Ясінскі загінуў з шабляй у руцэ, заколаты штыком на пярэдняй лініі варшаўскага прадмесця. Перамога была поўнай і страшнай. Перад пагрозай яшчэ большых ахвяр сярод грамадзянскага насельніцтва і непазбежнымі разбурэннямі Варшава капітулявала.

Пасля перамог для пераможцаў, як вядома, надыходзіць час узнагарод. За выдатна, з пункту гледжання С.-Пецярбурга, праведзеную кампанію супраць паўстанцаў Сувораў атрымаў ад імператрыцы званне фельдмаршала, "брыльянтавы бант на капялюш за Крупчыцы і Берасце", а таксама "у поўнае і спадчыннае ўладанне" маёнтак Кобрынскі Ключ з 6922 душамі прыгонных беларускіх сялян толькі мужчынскага полу.

Вось так уваходзіў Сувораў у нашу гісторыю...

❑

Даводзіцца часам чуць меркаванне аб тым, што Сувораў, будучы адданым служакам імперыі, толькі выконваў загады і абвінавачваць яго ў задушэнні таго ж паўстання 1794 г. не трэба. Болей таго. Яму трэба сказаць нібыта дзякуй, бо, задушыўшы паўстанне (пры поспеху якога Рэч Паспалітая мела шанц для паступовага пераўтварэння ў прагрэсіўным для таго часу накірунку ва ўсіх сферах грамадска-палітычнага і эканамічнага жыцця), што, як вядома, прывяло да апошняга, трэцяга, падзелу дзяржавы паміж Расіяй, Аўстрыяй і Прусіяй, Сувораў выратаваў беларусаў ад поўнай асіміляцыі на карысць палякаў. Прасцей кажучы — каб не Сувораў, то і нас, беларусаў, даўно б ужо не існавала.

Але ці так усё проста, як здаецца прыхільнікам ідэі "выратавання" ад паланізацыі, калі, канешне, не разглядаць беларусаў "этнічнай недарэчнасцю", якія абавязкова з цягам часу павінны стаць ці то "палякамі", ці то "рускімі"? Спаланізаваны перш за ўсё былі беларускае магнацтва, шляхта, ды і то не ўся. А беларуская вёска, крыніца беларускага духу, захавала і ў неспрыяльных варунках сваю мову, звычкі, паданні і г.д., пакуль на пачатку XX ст. не пачаўся доўгачаканы працэс нацыянальнага адраджэння. А ўвогуле пасля знікнення Рэчы Паспалітай, якую таксама не трэба ідэалізаваць, беларусы, паводле вобразных выказванняў нобелеўскага лаўрэата польскага паэта Чэслава Мілаша, трапілі з гаршка паланізацыі на патэльню русіфікацыі.

Вось вынік "выратавання"... Вось і яго ўрок: спадзявацца беларусам найперш на ўласныя сілы. Дарэчы, не на такія ўжо і малыя, калі мы пасля шматлікіх няшчасцяў і выпрабаванняў усё яшчэ існуём на гэтай зямлі.

У выпадку з Суворавым, здаецца, няма ў талерантных да самазабыцця сучасных беларусаў ні сляпой нянавісці, ні дзікай злосці. Марна злавацца на гістарычныя абставіны, на безумоўны вайсковы талент Суворава. Хай на яго радзіме, у Расіі, складаюцца новыя і спяваюцца старыя песні і быліны, на самым высокім узроўні ўшаноўваецца яго памяць. Гэта неад'емнае права расіян, як і ўсіх іншых народаў, выбіраць і шанаваць сваіх герояў. Беларусы таксама пакідаюць такое права за сабою. Калі ж не — то хутка з'явіцца новы, чарговы наш "выратавальнік". І тады ўжо будзе неістотна, з якога боку свету ён з'явіцца. Бо, вядома ж, паважаюць толькі той народ, які шануе сам сябе, сваю гістарычную памяць.

❑

На заканчэнне хацелася б прыпомніць імя аднаго з нашчадкаў расійскага генералісімуса. Таго, хто, пераасэнсаваўшы свой удзел у задушэнні паўстання 1830-1831 гг. на тэрыторыі былой Рэчы Паспалітай, негатыўна паставіўся да імперскіх амбіцый правячых колаў Расіі, да крывавых старонак яе гісторыі ў дачыненні да тых жа беларусаў, палякаў, літоўцаў. У лістападзе 1863 г. унук А.В.Суворава князь Аляксандр Аркадзьевіч Сувораў, сябра Дзяржаўнай Рады і вайсковы генерал-губернатар С.-Пецярбурга, выступіў з пратэстам супраць арганізаванага шавіністычнымі коламі "чествования выдающегося деятеля по довершению объединения России" Мураўёва-вешальніка, вядомага як аднаго з галоўных душыцеляў паўстання пад кіраўніцтвам К.Каліноўскага на Беларусі.

Смелы ўчынак А.А.Суворава выклікаў абурэнне і незадаволенасць сярод прыхільнікаў "единой и неделимой", апалагетаў вялікадзяржаўнасці. Паэт Ф.Цютчаў, які лічыў М.М.Мураўёва героем, нават прысвяціў унуку А.В.Суворава ўшчувальны верш. У ім былі і такія радкі:

Гуманный внук воинственного деда,
Простите нам, наш симпатичный князь,
Что русского честим мы людоеда,
Мы, русские, Европы не спросясь!..

У дачыненні да нашай тэмы, відаць, трэба адзначыць, што нельга ставіць на адну дошку палкаводца А.В.Суворова і Мураўёва-вешальніка. Але... Але і мы, беларусы, не збіраемся прасіць дазволу ні ў кога, можа, толькі за выключэннем Усявышняга, каб аддзяліць чужых "людаедаў" ад сапраўдных герояў нашай гісторыі.

В качестве редакционного послесловия

Спадары офицеры, припомним швейцарский поход?..

До чего пластично человеческое сознание...

Был не так давно в одном очень приличном минском доме. К кофе хозяйка подала торт "Наполеон". А хозяин распечатал бутылку одноименного коньяка. Довольные, пошутили: "У нас на столе целых два Наполеона". Такие милые люди.

А мне вдруг пришла в голову совершенно бестактная мысль. Что, если бы сейчас вот на этом столе появилась, к примеру, морковная запеканка "Адольф"? Или же минеральная вода с названием "Шикльгруберская"?

Проницательный читатель сейчас замашет на меня руками: "Нашел кого сравнивать — душку Наполеона с маньяком Шикльгрубером-Гитлером!"

Стоп. А какая в принципе разница? Белорусские хаты в "ту" войну горели точно так же, как и в "эту". И за укрытую от реквизиции меру овса крестьян расстреливали точно так же. Впрочем, нам, современникам, это уже малоинтересно. Народную трагедию вытеснили р-романтические гусары-уланы, ментики-эполеты, гитары и ром на бивуаках.

"Странным" может показаться только одно обстоятельство: если в "эту" войну у нас погиб каждый четвертый, то в "ту" население края сократилось почти вдвое. Так когда мы начнем кушать запеканку "Адольф"? И когда на наших телеэкранах появится душещипательный сериал "Ева и рейхсканцлер"?

Вышесказанное — к вопросу о пластичности человеческого сознания. А теперь о практике воздействия на это сознание.

...Как старый пехотный взводный люблю грешным делом перечитать наставления Александра Васильевича Суворова. Отыскивается в них нечто, до боли родное:

"Когда утреннею зорю пробьют, всем быть исправно одетым, обутым, вычищенным и бело напудренным, до пробития вечерней зори, а по пробитии оной в ненапудренных буклях; токмо перед утренней зорей оные переделывать или, когда не испортит, сверху гребнем чесать, тоже протчие волосы на голове, и косу переделать, снова бело, с водою, припудритца, только чтоб букля на сосульку не походила, и исправно вычиститца. А ежели пост у самой знатной особы, то быть всем исправно прибранным, пока оная почивать пойдет".

Замечательный был Александр Васильевич полководец. Впрочем, говорят, и у иных военачальников можно много полезного почерпнуть. Например, у Александра Македонского или Ганнибала. Или Батыя. Карл XII или Фридрих II тоже небезлюбопытны. Как и Наполеон Бонапарт, Карл Клаузевиц, Хельмут Мольтке, Хейнц Гудериан, а также Моше Даян.

Но так уж решило Министерство обороны Республики Беларусь, что нет ничего нынче важнее, чем с великой помпой провести 20 февраля с.г. в Центральном Доме офицеров столицы республики военно-научную конференцию, тема которой первоначально была намечена так: "А.В.Суворов и наше время". (В числе должностных лиц, ответственных за организацию, — начальник управления воспитательной работы Министерства обороны Беларуси полковник Е.Никулин.) Рассылаются приглашения (почему-то посредством работников аппарата Совета Министров республики), бронируются гостиницы, готовятся выставки книг и документов, показы кинофильмов, организуется продажа сувениров.

В 60 сражениях участвовал Суворов и все 60 выиграл. А что некоторые из сражений прошли на белорусской земле и в них "чудо-богатыри" по приказу императрицы-матушки смертно побили немало белорусов — так то не важно. "Сохранение памяти о Суворове как фактор укрепления дружбы между Россией и Беларусью" — вот тема одного из заявленных в предварительном плане выступлений. И еще: "Жизнь и деятельность А.В.Суворова — достойный пример для подражания".

Кому — пример? Видимо, военнослужащим Беларуси, которая совершенно некстати заявила о своем стремлении к нейтралитету. А посему не припомнить ли нам, спадары офицеры, походы польские, турецкие, итальянские, швейцарские?..

Самому распоследнему кадету-двоечнику, должно быть, ясно, что военно-историческая наука как таковая здесь дело десятое. Во главе угла — обращенная в сегодня идеология и политика "ястребов" с бело-сине-красным оперением. А повод, что называется, для нагона имперской волны найден: 50-летие создания в СССР суворовских военных училищ. В Минске действует одно из них.

Запомните, мол, военачальники будущие, а также настоящие, что где бы вы ни служили — все вы из одной касты, из одного ордена. Пусть в округах МО СССР, именуемых ныне государствами, разные цивильные чудаки забавляются со своими суверенитетами... И посему знаменем должен быть именно веселый агрессор Суворов, а не, скажем, унылый оборонец Кутузов. "Суворовско-нахимовский союз Беларуси — хранитель и продолжатель суворовских традиций на белорусской земле"— тема одного из выступлений на конференции сформулирована с блестящей прямотой.

...Александр Суворов, конечно, великий полководец, но зачем же мероприятия в его честь устраивать на средства из бюджета нашей страны?

Сергей КРАПИВИН,
обозреватель "Народной газеты".

Праграма тэлеперадач

Чацвер, 18 лютага

Беларускае тэлебачанне

16.30. Гісторыя Беларусі. 10-ы клас.
17.00. Навіны.
17.10. Мультфільмы.
17.35. Дарожная азбука.
18.00. В.І.Казлоў. Старонкі жыцця. Да 90-годдзя з дня нараджэння.
18.30. Навіны Бі-бі-сі.
19.00. Абласныя навіны (Гродна).
19.10. Зачытайце маё пісьмо...
19.15. Здароўе.
19.45. Сустрэча са Старшынёй Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь С.С.Шушкевічам. Прамая лінія.
20.40. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.35. "Мачыха".
22.25. Студыя "Формула".
23.55. НІКа.
0.10. Тэлебіржа.
0.20. Баскетбол. РТІ (Мінск) — "Жальгірыс" (Каўнас).

Канал "Астанкіна"

12.30. "Кароткая гульня". Маст. фільм.
14.00. Навіны (з сурдаперакладам).
14.25. Тэлемікст.
15.15. "Эміль з Ленебергі".
15.45. "Перапалох". Мультфільм.
16.00. Наш музычны клуб.
16.40. ... Да 16 і старэйшым. У перапынку (17.00) — Навіны.
17.50. "Рака хлусні". 6-я серыя.
18.45. "Рэн ТБ" прадстаўляе.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны.
20.40. Лато "Мільён".
21.10. Музыка ў эфіры.
23.00. Навіны.
23.25. Лыжны спорт. Чэмпіянат свету.
0.10. Прэс-экспрэс.

Канал "Расія"

11.00. "Санта-Барбара".
11.50. "Расія мне сніцца рэдка..." Дак. фільм пра Ф.Шаляпіна.
12.40. Сялянскае пытанне.
13.00. Весткі.
13.25. Настальгічныя вячоркі.
13.55. XX стагоддзе ў кадры і за кадрам. Васіль Шукшын.
14.55. "Ферма "Белая кветка". Тэлефільм.
15.25. Там-там навіны.
15.40. Мульці-пульці.
16.15. Адкрыты свет.
17.00. М-трэст.
17.15. Апазіцыя.
18.00. Парламенцкі веснік.
18.15. 9 дзён у Каларада.
19.00. Весткі.
19.25. Свята кожны дзень.
19.35. "Санта-Барбара".
20.25. У свеце аўта- і мотаспорту.
21.00. Айчына мая.
22.00. Весткі.
22.20. Зоркі гавораць.
22.25. Спартыўная карусель.
22.30. Крымінальныя паведамленні.
22.40. На сесіі ВС Расіі.
23.10. "За што нас выгналі з раю".
23.55. Міжнародны джазавы фестываль.

Пятніца, 19 лютага

Беларускае тэлебачанне

8.00. Раніца рэспублікі.
8.15. Фільм-канцэрт.
8.45. Дак. фільм.
9.00. Гісторыя Беларусі. 10-ы клас.
9.30. "Мачыха".
10.20. Праграма "Тры кіты".
10.50. Баскетбол. РТІ (Мінск) — "Жальгірыс" (Каўнас).
11.30. "Паездкі на старым аўтамабілі". Мастацкі фільм.
12.55. Дак. фільмы.
13.30. Навіны.
13.40. "Капітан Нэма". Мастацкі фільм. 3-я серыя.
14.45. "Саратаўская вышыўка".
14.55. "Невядомыя старонкі з жыцця разведчыка". Мастацкі фільм.
16.30. Педагагічны экран. Беларуская мова ў Слонімскім сельгасвучылішчы.
17.00. Навіны.
17.10. "Слон і пеначка", "Лёгкі хлеб". Мультфільмы.
17.30. Для дзяцей. "Ало, дзе падарункі?"
18.00. Стварэнне холдынг-цэнтра ў Мінску.
18.20. Дошка аб'яў.
18.30. Навіны Бі-бі-сі.
19.00. Абласныя навіны (Магілёў).
19.10. "1308". Конкурс песні.
19.45. Гаворым па-беларуску.
20.05. Хакей. "Дынама" (Мінск) — "Крышталь" (Саратаў).
20.45. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.35. "Афіцэры". Мастацкі фільм.
23.10. НІКа.
23.30. Тэлебіржа.
23.40. Акцёрскі клуб.

Канал "Астанкіна"

5.00. Навіны.
5.20. Ранішняя гімнастыка.
5.30. Раніца.
7.45. Фірма гарантуе.
8.00. Навіны.
8.20. Мультфільмы "Фантадром" і інш.
8.50. Фільм-дзецям. "Надзвычайны выпадак".
10.00. Клуб падарожнікаў (з сурдаперакладам).
10.50. Прэс-экспрэс.
11.00. Навіны (з сурдаперакладам).
11.20. Амерыка з М.Таратутам.
11.50. К.Чапек. "Сродак макропуласа". Фільм-спектакль.
14.00. Навіны (з сурдаперакладам).
14.25. Брыдж.
14.50. Бізнес-клас.
15.10. "Гульджахан".
15.20. Аўтаспорт. Гонка "зорак".
15.40. Лыжны спорт. Чэмпіянат свету.
16.50. Справа.
17.00. Навіны.
17.25. "Зоркі оперы".
17.45. Чалавек і закон.
18.15. Амерыка з М.Таратутам.
18.45. Поле цудаў.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны.
20.40. Чалавек тыдня.
20.55. Мастацкі фільм "Таўстаскуры".
22.30. Палітбюро.
23.00. Навіны.
23.20. Музагляд.
24.00. Аўташоу.
1.15. Прэс-экспрэс.

Канал "Расія"

7.00. Весткі.
7.25. Час дзелавых людзей.
7.55. Айчына мая.
8.50. "Увага: здымаю!"
9.05. "Майстры". Трохвугольная сфера Аляксандра Рукавішнікава.
9.35. Белая варона.
10.20. Р.Шчадрын.
11.10. "Санта-Барбара".
12.00. Сялянскае пытанне.
12.20. Чэмпіянат свету па лыжных відах спорту.
13.00. Весткі.
13.25. Чэмпіянат свету па лыжных відах спорту.
14.15. "Ключ для ўсіх".
14.55. Тэлебіржа.
15.25. Там-там навіны.
15.40. Наш "Ералаш".
16.10. "Згаслая зорка?"
16.40. Вялікая рада.
17.00. "Няўразлівы". Мастацкі фільм. 2-я серыя.
18.15. Рэпартаж з "Малой Еўропы".
18.45. Свята кожны дзень.
19.00. Весткі.
19.25. Дабрачынны канцэрт.
21.05. "Стары гаспадар". Дак.фільм.
21.45. "Каменны век". Мультфільм для дарослых.
22.00. Весткі.
22.20. Зоркі гавораць.
22.25. Спартыўная карусель.
22.30. "Міс свету. Гісторыя".
22.45. На сесіі ВС Расіі.
23.15. Вячэрні салон.

Малюнак Алега ПАПОВА.

Надвор'е

Сёння днём па рэспубліцы чакаецца воблачнае з праясненнямі надвор'е, месцамі снег. Тэмпература паветра ў Гродне — каля 0, Мінску, Брэсце, Магілёве — ад 0 да 2 градусаў марозу, у Гомелі і Віцебску — ад 2 да 4 градусаў ніжэй нуля.

У наступныя двое сутак чакаюцца снег, мяцеліца, парывісты вецер. Тэмпература паветра ноччу — 3—8 градусаў марозу, месцамі да 13, днём — 1—6 градусаў ніжэй нуля.

Астранамічны каляндар — 18.02

Узыход і заход сонца: Мінск — 7.24, 17.24; Віцебск — 7.17, 17.11; Магілёў — 7.13, 17.13; Гомель — 7.07, 17.14; Гродна — 7.38, 17.40; Брэст — 7.35, 17.44.

Даўжыня дня ў Мінску — 10 гадзін.

Маладзік — 21 лютага.

Тэатры

18—19 лютага
Пачатак у 19.00

ТЭАТР ОПЕРЫ І БАЛЕТА

18 лютага — "Пікавая дама",
19 лютага — "Жызель"

ТЭАТР ІМЯ ЯНКІ КУПАЛЫ

18 лютага — "Курыца", на малой сцэне у 19.30 — прэм'ера "З нагоды мокрага снегу",
19 лютага — "Звон — не малітва", на малой сцэне у 19.30 — прэм'ера "Гульня ў джын".

ТЭАТР-СТУДЫЯ КІНААКЦЁРА

18 лютага — "Хто баіцца Рэя Брэдберы?",
19 лютага — "Фантазіі па Гогалю".

БЕЛДЗЯРЖФІЛАРМОНІЯ
(канцэртная зала)

19 лютага — сімфанічны аркестр "HUNGARICA", дырыжор — І.Мянухін, саліст —Е.Мянухін (фартэпіяна), Гайдн — Сімфонія N 96 Рэ мажор, Бетховен — Канцэрт N 1 До мажор для фартэпіяна з аркестрам, Бартак — Канцэрт для аркестра;

(зала камернай музыкі)

18 лютага — канцэрт вакальнай музыкі. М.Лапаціна (сапрана), У.Вепрык (тэнар). Партыя фартэпіяна — М.Лапацін. Музыказнаўца — В.Брылон. У праграме: Глінка, Вердзі, Рымскі-Корсакаў, Аляб'еў, Чайкоўскі, Булахаў, Варламаў.

Наступны нумар "Народнай газеты" выйдзе ў суботу 20 лютага.

Народная газета

Рэкламнае бюро — 29-34-05, 27-33-96; факс — (0172) 27-37-63.

Аўтары надрукаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор даных, асабістых імёнаў, геаграфічных назваў і іншай інфармацыі, а таксама за тое, калі ў матэрыялах змешчаны даныя, якія не падлягаюць адкрытай публікацыі.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадку абмеркавання, не падзяляючы пункту гледжання аўтара. Лісты чытачоў друкуюцца на мове арыгінала. Рукапісы не рэцэнзуюцца і не вяртаюцца.

Рэдакцыя "Народнай газеты" прымае заказы на змяшчэнне аб'яў, рэкламы.

Рэдакцыйныя тэлефоны: грамадская прыёмная — 29-60-86; прыёмная галоўнага рэдактара — 29-60-08; намеснікі галоўнага рэдактара — 29-69-04, 29-64-21, 27-22-16; юрыдычнае бюро — 29-69-68; карэктура — 29-62-12; стыльрэдактар — 29-64-04; мастак — 20-62-43; бухгалтэрыя — 29-60-21, 29-67-23; бізнес-бюро — 29-65-50.

Аглядальнікі па пытаннях дзейнасці: парламента рэспублікі, грамадска-палітычных арганізацый і рухаў — 29-66-04; урада рэспублікі — 29-68-12; мясцовых Саветаў — 29-61-56; дзяржаўных органаў — 29-64-78; аграрнай палітыкі — 29-60-42; экалогіі, ліквідацыі вынікаў чарнобыльскай трагедыі і НТП — 20-41-82; сацыяльнай пераарыентацыі эканомікі — 20-52-65; сацыяльнай пераарыентацыі сферы абслугоўвання — 29-69-68; сацыяльнага вывучэння грамадскай думкі і аналізу пошты — 29-68-03; культуры і нацыянальнага адраджэння — 29-61-56; маралі і права — 29-69-87, 29-61-76; сацыяльнай абароны асобы — 29-69-87; аператыўных падзей, фізкультуры і спорту — 20-83-97; палітычны каментатар — 29-65-01.

Тэлефоны карэспандэнцкіх пунктаў: у Брэсце —42-49-35; у Віцебску — 5-12-12; у Гомелі — 55-81-05; у Гродне — 45-35-61; у Магілёве — 26-35-38; у Маскве — 365-16-44.

Адрас рэдакцыі: 220010, Мінск, Дом урада.

Індэкс 63868

Выходзіць штодзённа, акрамя нядзелі і панядзелка. 250 разоў у год.
Тыраж 607902 экз.
Падпісана ў друк у 19.10.
Газета аддрукавана ў друкарні выдавецтва"Беларускі Дом друку".
Спосаб друку — афсетны, фармат А-2
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Галоўны рэдактар Іосіф СЯРЭДЗІЧ

ОРГАНИЗАЦИЯ

- *СРОЧНО ПРИГЛАШАЕТ СПЕЦИАЛИСТОВ,* имеющих опыт в различных сферах внешнеэкономической деятельности *(желательно со знанием иностранных языков);*
- *РЕАЛИЗУЕТ* *за рубли со склада в г.Минске* ТРИКОТАЖ иранского производства *(женский, мужской, детский).*

Тел. в Минске 57-76-35.

КОМПЬЮТЕРНАЯ СЕТЬ "SoNET".

Тел. в Минске: 29-33-78, 29-37-13.

ПРЕДПРИЯТИЕ ИМЕЕТ ВОЗМОЖНОСТЬ ВЗЯТЬ на ответственное ХРАНЕНИЕ *бензин и ДТ.*

ФОРМА ОПЛАТЫ — БЕЗНАЛИЧНЫЙ РАСЧЕТ.

Справки по тел. в Минске 23-32-95.

ФИРМА "Орнекс"

ПРЕДЛАГАЕТ

компьютеры АТ.

Конфигурация любая, по желанию заказчика. Мы обеспечиваем запуск компьютера, установку необходимого программного обеспечения, начальное обучение специалистов, гарантийное и послегарантийное обслуживание.

Осуществляем контрактные поставки.

МЫ НЕ ПРОДАЕМ КОМПЬЮТЕРЫ — МЫ РЕШАЕМ ВАШИ ПРОБЛЕМЫ!

Тел./факс в Минске 46-53-93.

РЕАЛИЗУЕМ:

* **ангары металлические оцинкованные;**
* **"Москвич"-21412 новый, белого цвета;**
* **рыбные консервы и рыбопродукты;**
* **продукцию "ВЭФа": телефоны, радиоприемники, стереомагнитолы;**
* **каминные и карманные часы.**

Постоянно нуждаемся в оплате счетов в России.

Тел. в Минске 51-92-78 **(круглосуточно).**

ОРГАНИЗАЦИЯ ПРОДАЕТ

ПЛИТЫ ГАЗОВЫЕ

(Брест), 4-конфорочные, белого цвета (электроподжиг, гриль). ЦЕНА ДОГОВОРНАЯ.

Тел. в Молодечно: (8-01773) 53-7-25, 32-2-77 (с 9 до 17 час.), 50-6-56, 50-3-42 (с 18 до 20 час.).

ОРГАНИЗАЦИЯ

- РЕАЛИЗУЕТ со складов в Минске:
  - *ЛИКЕРЫ венгерского производства,*
  - *ШОКОЛАД,*
  - *КОФЕ растворимый,*
  - *КОФЕ молотый;*
- **ВЫПОЛНИТ РАБОТЫ** по разработке документации на пресс-формы, штампы, нестандартизированное оборудование.

Тел.: (0172) 26-84-29, 45-10-64.

ЭУПФ "СЛАВА"

РЕАЛИЗУЕТ

со СКЛАДА г.МОЛОДЕЧНО

- СТАНКИ:
  - шлифовальный 3Д 711 ВФП — 1 млн.333 тыс.руб.
  - заточный 3е 642 — 923 тыс.руб.
  - сверлильный 2с 132 — 396 тыс.руб.;
- АВТОМОБИЛИ ВАЗ-21061.

ПОКУПАЕТ

за НАЛИЧНЫЙ и БЕЗНАЛИЧНЫЙ РАСЧЕТ:

- листы алюминия от 0,5 до 2 мм;
- проволоку: латунную и титановую (от 1 до 2,5 мм), металлическую (3 мм), пружинную (0,8 мм);
- напильники № 3-4,
- стеклотекстолит 0,5.

Тел. (8-273) 7-71-04.

ОРГАНИЗАЦИЯ

ПРИГЛАШАЕТ на РАБОТУ

высококвалифицированного БУХГАЛТЕРА

с опытом работы в банковской системе.

Оплата — соответственно квалификации.

При необходимости предоставляется жилье.

Обращаться в Минске по тел.: 68-10-44 (с 20 до 22 час), 60-53-63 (с 19 до 21 час.).

ПРЕДПРИЯТИЕ

купит право на получение с завода

а/м МАЗ.

Тел.: (0172) 78-79-83, 26-98-17.

К 8 Марта — французские ДУХИ "Parfum de Jalusie"!

Со склада в Минске.

Тел. 27-07-01.

ПРЕДПРИЯТИЕ — официальный представитель завода-изготовителя —

РЕАЛИЗУЕТ

со склада в Кобрине

кормораздатчики КТУ-10 А.

Тел. в Кобрине 2-54-74. Факс 2-36-56.

РЕАЛИЗУЕМ

- АВТОМОБИЛИ:
  - МАЗ (двухосный, тягач, самосвал),
  - ГАЗ-53 (самосвал, бортовой),
  - "Опель-сенатор",
  - "АУДИ-100";
- АВТОМАГНИТОЛЫ "Гродно-312".

Тел.: (0152) 472-897, 451-544.

ОРГАНИЗАЦИЯ ПРОДАЕТ

- *рукавицы-спецовки,*
- *сейфы.*

Тел.: (0172) 435-701, 435-705.

Фирма "ИНКОРОС"

реализует:

- майонез,
- халву,
- белкозиновую (колбасную) оболочку.

Тел. в Минске 77-70-12.

ПКФ "АНТРА"

ОФОРМЛЯЕТ ВИЗЫ для выезда в любую европейскую страну.

Тел. в Минске: 36-79-10, 36-14-63.

ТПК

PALADi

РЕАЛИЗУЕТ

- *вино ЧИО-ЧИО-САН,*
- *шампанское (Италия),*
- *спирт,*
- *сигареты,*
- *полиэтилен,*
- *полистирол.*

Тел. в Минске 26-84-77.

ФИРМА

* **РЕАЛИЗУЕТ** *за наличный и безналичный расчет*
  - новую импортную одежду весенне-летнего сезона, а также
  - одежду производства ФРГ на вес.
* **ОБНАЛИЧИВАЕТ на выгодных условиях.**
* **ПЕРЕВОДИТ деньги в Москву.**
* **КУПИТ кузов ГАЗ-2410 или кузовные детали в наборе.**

Контактный тел. в Минске 37-36-36.

ОРГАНИЗАЦИЯ

- МЕНЯЕТ **а/м ВАЗ новые, различных модификаций на автомобили МАЗ-64229 с еврофурой 93866;**
- ПРИМЕТ НА РАБОТУ: **начальника мебельного производства и начальника БСУ.**

Тел. в Минске: 37-15-72, 37-07-05.

Видеодвойки "ORTON" (Япония)

со склада в Минске.

Тел. 27-07-01.

ХРИСТИАНСКАЯ МИССИЯ

НОВЫЕ РАБОЧИЕ МЕСТА С ВЫСОКОЙ ОПЛАТОЙ

Компании требуются специалисты, имеющие опыт работы в кредитно-финансовой и страховой системе для занятия перспективных вакансий в филиалах компании в крупных городах Республики Беларусь

EXPAR

УМЕНИЕ И ВЕРА

ТРЕБОВАНИЯ К КАНДИДАТАМ: высокий профессиональный уровень, повышенное чувство ответственности

ОТБОР КАНДИДАТОВ ПО АДРЕСУ:
220079 г.Минск, 1-й Загородный пер.22а
тел. 0172/522 370, 522 976 факс: 522 107

ОРГАНИЗАЦИЯ

ПРИОБРЕТЕТ:

- автомобили МАЗ и суперМАЗ,
- тракторы МТЗ-80, МТЗ-82.

Оплата посредникам гарантируется.

Тел. в Минске 36-72-41.

ОРГАНИЗАЦИЯ

покупает и продает

а/м МАЗ.

Тел. в Минске: 45-71-01.

АКЦИОНЕРНО-КОММЕРЧЕСКИЙ БАНК

«БЕЛАРУСЬ» «BELARUS»

YOU ARE WELCOME!

ГОСПОДА!

принимает к оплате дорожные, коммерческие и еврочеки. Мы будем рады видеть вас по адресу:

Минск, ул. Островского, 40, комната 1508, с понедельника по пятницу (с 9.00 до 13.00).

DEAR SIRS,

Commercial Bank "Belarus" accepts commercial, Traveller's and Eurochecks for clearing and paying in cash. We will be happy to see yon in our office.

Our adress: Ostrovsky St. 40, room 1508 Minsk
Monday through Friday from 9 a.m. till 1 p.m.

ТЕЛЕФОН **23-92-50** OUR TEL.
ФАКС **23-91-00** FAX

Совместное предприятие

HASTER

лучшие игрушки мира.
за рубли и скв

ИГРУШКИ

TELEFON 8 0172 57 02 81
TELEFAX 8 0172 57 02 83

ФИРМА "КОПАС":

* **ПРИОБРЕТЕТ автомобили МАЗ и БелАЗ;**
* **ЗАКУПИТ оптовые партии продукции с лицензией вывоза по СНГ;**
* **ОПЛАТИТ счета в Республике Беларусь в обмен на оплату счетов в России.**

Тел./факс в Минске (8-0172) 39-40-67.

КОПАС

ЭЛЕКТРОСЕРВИС

ПРОДАЖА

* **компьютеров IBM PC/AT-386 DX,**
* **телефаксов,**
* **ксероксов CANON (ф. А4, А3),**
* **пишущих машинок "Ромашка" (бел.-рус./лат. шрифт),**
* **термобумаги для факсов,**
* **тонера CANON.**

ПОСТАВКА

расходных материалов и запчастей для ксероксов KONICA, NASHUA, RANK XEROX.

ЗАМЕНА

термопленок в ксероксах CANON FC/PC.

ВОССТАНОВЛЕНИЕ

светочувствительных барабанов:

* **в ксероксах CANON, AGFA, KONICA U-BIX, MINOLTA, RANK XEROX,**
* **в отечественных ксероксах РЭМ, ЭРА и др.**

РЕМОНТ

* **ксероксов,**
* **телефаксов,**
* **мониторов,**
* **блоков питания компьютеров.**

ОБСЛУЖИВАНИЕ

импортных ксероксов.

Адрес: г.Минск, ул. Чернышевского, 10-508а.
Телефон (0172) 66-02-15.

xenia

изучает спрос на:

* **телетайпы,**
* **нивелиры,**
* **теодолиты.**

Тел. в Минске: (0172) 24-24-13, 36-89-53.

АТЛАНТ-ИНФОРМ Москва — ТОП СОФТ Минск

ПРОГРАММЫ ДЛЯ ПЕРСОНАЛЬНЫХ КОМПЬЮТЕРОВ

"БУХКОМПЛЕКС"

Имея "Бухкомплекс", любые предприятия и организации сэкономят до 90% затрат на ведение своей бухгалтерии, поручив компьютеру учет материальных ценностей, кассовых и банковских операций, основных фондов, а также расчет зарплаты и формирование сводного баланса.

Расширяем сеть дилеров.

Тел. в Минске: (0172) 202-985, 209-207.

Германская фирма заинтересована в поставках в Германию:

- **СТРОИТЕЛЬНОЙ АРМАТУРЫ** диаметром от 6 до 24 мм, длиной 12 м,
- **РАЗБОРНЫХ ДЕРЕВЯННЫХ ДОМОВ** из бруса или аналогичных им.

Тел. в Минске: 258-596, 258-614. Факс 258-614.

ОРГАНИЗАЦИЯ

ПРИОБРЕТАЕТ и ПРОДАЕТ

автомобили МАЗ всех модификаций.

КУПИТ

ТНП и продукты питания с лицензией по СНГ.

Тел. (01710) 2-42-34.

МП "Контакт"

- *РЕАЛИЗУЕТ:* **вина известной итальянской фирмы "CIN-CIN";**
- *ПРЕДЛАГАЕТ:* **наложенным платежом справочное руководство "Пользователю "MS-DOS".**

Тел. в Молодечно 7-45-16.

ПКФ ПРОСЕТ

Реализуем для населения

двойные оконные БЛОКИ:
- 150 см х 120 см по цене 6400 руб. за шт.
- 150 см х 135 см по цене 6596 руб. за шт.
- 150 см х 90 см по цене 3400 руб. за шт.

ДВЕРИ внутренние глухие:
- 210 см х 90 см по цене 4369 руб. за шт.
- 210 см х 100 см по цене 4732 руб. за шт.

ДВЕРИ внутренние под остекление:
- 210 см х 90 см по цене 3367 руб. за шт.
- 210 см х 100 см по цене 3847 руб. за шт.

Укомплектуем для организаций объекты строительства оконными и дверными БЛОКАМИ, ДВП

Продаем АВТОКРАНЫ СМК-101

Телефоны: 54-78-76, 54-79-45

ОРГАНИЗАЦИЯ

- *РЕАЛИЗУЕТ автомобили ВАЗ-21063.*
- *СНИМЕТ помещение под офис.*

Тел. в Минске 45-85-17, факс 57-74-10.

Производственно-коммерческая фирма "ЛОТОС"

РЕАЛИЗУЕТ:

- промтоварные полуприцепы-фургоны ОДАЗ-9958-12,
- сигареты производства США,
- ВАЗ-21083,
- ВАЗ-21093 (экспортный салон, длинное крыло).

Адрес: Солигорск, ул.Строителей, 24.

Тел.: (01710) 2-27-60, 2-07-04.

ПРОДАЕМ

* **новый автокран КС 4562 на базе автомобиля КРАЗ (25 т),**
* **опоры гидравлические.**

КУПИМ

* **шасси МАЗ-5337.**

Тел. в Минске 66-48-18.

Колхоз "Прогресс" *Пинского района*

РЕАЛИЗУЕТ

элитные семена овса

сорта Булат — 40 тонн, Асілак — 40 тонн.

Тел. (8-01653) 9-79-22.

НОВЫЙ ВАЗ-21063 — за оплату счетов в России.

Тел.: (0172) 59-64-39 (с 9 до 17 час.), 66-05-09 (после 18 час.).

ПОКУПАЕМ

припой, олово, цинк.

Тел. в Минске 33-96-52.

ПРЕДПРИЯТИЕ "ЧВУРКА"

за рубли и СКВ, в розницу и оптом, со склада в Минске и по предварительным заказам

ПРОДАСТ

- *импортную мебель,*
- *обувь и др. ТНП,*
- *продукты питания.*

Тел./факс (0172) 251-876.

Совместному предприятию ТРЕБУЕТСЯ помещение под офис

в центре Минска площадью не менее 200 м2.

Телефоны в Минске: 46-30-44, 45-42-90.

ОРГАНИЗАЦИЯ РЕАЛИЗУЕТ АВТОМОБИЛИ ИЖ-2715.

Тел. (0-172) 69-00-99.

Реализуем к сезону ПЛУГИ и ОКУЧНИКИ

в комплекте к мотоблокам МТЗ.

Тел.: (8-0172) 27-38-66, 77-61-09.

ВРАЧ ЭФФЕКТИВНО ЛЕЧИТ

экзему, нейродермит, псориаз, ночное недержание мочи и др. заболевания.

Справки по тел. (0172) 38-92-47 (с 9 до 17 час.).

Адрес: Минск, ул.Аннаева, 49.

ПРОДАЮ НОВЫЙ *двухэтажный* ДОМ *с приусадебным участком.*

ОБРАЩАТЬСЯ: г.Ивацевичи, Брестская обл.

Тел. 2-33-40 (после 19.00).

СРОЧНО подготовлю к сдаче экзаменов в ГАИ.

Тел. в Минске 390-102.

Амкодор

Фирма

СЕГОДНЯ ПРОДАСТ:

— Бульдозер-погрузчик ДЗ-133 — навесное оборудование на универсально-пропашном тракторе серии "Беларусь" МТЗ-82, предназначенное для выполнения рассредоточенных земляных и погрузочно-разгрузочных работ малого объема.

— Бульдозер-погрузчик ДЗ-133 — незаменимую машину при выполнении всевозможных видов работ в специальных условиях: на фермах, теплицах, стройплощадках с ограниченным пространством.

Грузоподъемность — 750 кг.
Вместимость ковша — 0,38 м³.

По заказу потребителя возможна поставка с быстросъемным навесным оборудованием.

Тел. в Минске: 333-425, 321-023, 330-558.

По самым низким ценам в РБ

ФИРМА "BVC" РЕАЛИЗУЕТ:

копировальную технику фирм "MITA", "RICOH", а также картриджи, расходные материалы, запчасти и дополнительные устройства.

Только у нас клиентам предоставляется гарантийное обслуживание в течение года.

Тел. в Минске: 36-02-41, 36-70-47.

СОФТЦЕНТР СП Диалог-Минск

ЛИЦЕНЗИОННОЕ программное обеспечение

для персональных компьютеров.

Тел. (0172) 37-79-41.

Panasonic® KX-F50

за $520 или 430 000 руб.

Звоните (0172) 231-567, 232-881

BYELORING ltd

иностранное предприятие фирма беларинг

реализует со склада в Минске

БАНАНЫ.

Тел. в Минске: 60-88-89, 34-40-58.

Производственная фирма "ЛАЗАНА Ltd"

ПРОИЗВОДИТ РЕМОНТ и сервисное обслуживание

копировальной техники, телефаксов, оргтехники.

Canon, Ricoh, Mita, Konica V-Bix, Minolta, Sharp, Rank Xerox, Sanyo, Panasonic, Tochiba, Hitachi, Olivetti, Hyundai, Funai.

Тел. (0172) 36-71-62.

ПРОДАЕТ АВТОМОБИЛИ "МОСКВИЧ"-2141.

Тел. (0172) 61-81-63.

Предприятие РЕАЛИЗУЕТ:

сапоги резиновые, муку, кисель плодовоягодный, сигареты импортные, шоколад (производство Италия), сахар (производство Польша), приправы.

За наличный расчет:

стенки "Заславль", стиральные машины "Весна".

ОБРАЩАТЬСЯ: г.Слуцк Минской обл., ул. Базарная, 54.

Тел.: (01795) 5-69-66, 5-96-60.

ООО "РЕТАЛ"

ПРЕДЛАГАЕТ за рубли по безналичному расчету

ВЕРМУТ

белый "Амор" и "Диамант",

производства Венгрии.

Тел. в Минске 331-223.